

T E D N I K

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA

Leto XXV. št. 11

Ptuj, 23. marca 1972

Cena 0,70 din

Za konkretno uresničevanje ustavnih dopolnil

Več kot 7 mesecev je že poteklo, ko so bila sprejeta ustavna dopolnila. O tem je bilo na najrazličnejših nivojih izgovorjenih in napisanih že mnogo besed, v konkretni praksi pa se ni napravilo še ničesar. Gre predvsem za uveljavljanje takozvanih „delavskih amandmajev“, to je 21. in 22. amandmaja ustave SFRJ, ki določata položaj delavca, samoupravljalca v temeljni organizaciji združenega dela in oblike povezovanja teh TOZD (temeljnih organizacij združenega dela) v podjetju.

Občinski svet ZSS Ptuj je v okviru rednega programa sindikalne šole pripravil v Ptuj u dvodnevni seminar na temo „Samoupravljanje v združenem delu“. Predavatelj je bil Peter TOŠ, predsednik komisije CK ZKS za samoupravljanje v združenem delu. Seminar je bil 25. in 26. februarja t. l. v Ptuj, prisostvovalo pa mu je vsak dan nad 200 slušateljev, predstavnikov delovnih organizacij ptujske občine. Predavatelj je dal tudi precej konkretnih napotkov, kako v občini pristopiti h konkretnemu uresničevanju teh, za nadaljnji razvoj samoupravnih odnosov in položaja delavca v združenem delu, izredno pomembnih nalog.

Na osnovi tega si je predsedstvo občinskega sveta ZSS Ptuj že zastavilo konkretne naloge, strnjene v akcijski program za uresničevanje ustavnih dopolnil, ki so ga sprejeli 4. marca t. l. V tem akcijskem programu priporočajo občinski skupščini oblike izvajanja nalog za posamezne skupine delovnih organizacij gospodarskih in negospodarskih dejavnosti. Nadalje konkretno priporočajo delavskim svetom v delovnih organizacijah, da ustanovijo komisije kot strokovno-politične organe za uveljavljanje ustavnih dopolnil. Te komisije bi naj sestavljali predstavniki samoupravnih organov, sindikata, ZKS, ZMS in strokovni delavci. Prav tako priporočajo drugim družbeno-političnim organizacijam, da s svojimi organi tvorno sodelujejo pri izvajanju te naloge.

V merilu občine bi se naj imenovalo več delovnih skupin, strokovnjakov,

ki bi pomagale komisijam v delovnih organizacijah preučevati in oblikovati konkretna stališča za uveljavljanje ustavnih dopolnil. Te delovne skupine bi naj sočasno s tem pripravljale tudi gradivo za prvo konferenco Zveze sindikatov občine Ptuj, ki bo namenjena analizi sedanjega stanja samoupravnih odnosov in uveljavljanju ustavnih dopolnil.

Pri izvajanju teh nalog je nujno v okviru občine doseči optimalno koordinacijo, kar je osnovni pogoj za racionalnost in učinkovitost, če hočemo, da bo delo uspešno. Stalno bo potrebno poenotovati stališča in poglede na posamezne konkretne probleme, ki jih bo praksa porajala. Nekatere probleme, ki se bodo porajali ob uveljavljanju ustavnih amandmajev danes že poznamo, drugi se bodo pojavili jutri ali pojutrišnjem in zanje še sploh ne vemo, kakšni bodo. Najprej bo treba preučiti možnosti, kje sploh obstajajo pogoji za ustanovitev temeljnih organizacij združenega dela, ki morajo imeti delovno celoto, tehnološko zaokroženost itd. To so zelo konkretna in strokovna vprašanja, v vsaki delovni organizaciji pa nimajo ustreznih strokovnjakov, ki bi lahko odgovorili na vsa taka in podobna vprašanja. Odgovore na taka vprašanja bo treba v okviru občine izoblikovati enotno.

Prav zato se je treba v okviru občine ustrezno in učinkovito organizirati, da bomo lahko dajali potrebno pomoč in da bodo v delovnih organizacijah vedeli, na koga se je treba obrniti. Glavni nosilec po upravno-strokovni liniji mora biti občinska skupščina, po politični liniji pa Zveza komunistov in sindikati. O tem je razpravljal tudi občinski politični aktiv, kjer je prevladalo enotno stališče, da naj bo glavni nosilec izvajanja teh nalog komisija za samoupravne odnose in notranjo zakonodajo delovnih organizacij, ki obstaja pri občinski skupščini. To komisijo bo glede na potrebe verjetno treba še kadrovsko okrepiti, strokovno in politično.

Z namenom dogovora za enotno akcijo in koordinirano delo pri uveljavljanju ustavnih amandmajev, je bil v torek 21. marca t. l. na komiteju občinske konference ZKS Ptuj skupni posvet šestih predsednikov raznih komisij, ki se ukvarjajo z gospodarskimi vprašanji in samoupravnimi odnosi pri občinski skupščini, občinski konferenci ZKS, Zvezi sindikatov občine Ptuj in občinski konferenci ZMS. Osnova za razpravo je bil akcijski program občinskega sveta ZSS. Namen dogovora je bil dosežen – spodbuditi najširšo in enotno akcijo za uresničevanje ustavnih dopolnil v delovnih organizacijah, ki bo imela najširšo družbeno podporo.

Franc Fideršek

Združitev zdravstvenega zavarovanja že letos?

Člani sveta podravske občine so minuli petek na svoji 4. seji, bila je pri Lenartu, govorili o svojem delu v prvi mandatni dobi. Osrednja tema razprave pa je bil razgovor o možnostih združitve delavskega in kmečkega zdravstvenega zavarovanja na območju zavarovalne skupnosti Maribor.

V trajanju prve mandatne dobe je svet podravske občine imel 4 seje. Obravnaval je vprašanja, pomembna za članice sveta, to so občine: Lenart, Maribor, Ormož, Ptuj in Slovenska Bistrica. Med važnejšimi razpravami na dosežanih srečanjih je bilo tudi vprašanje ustanovitve regionalne gospodarske zbornice za severovzhodno Slovenijo. Dnevni redi razprav so nadalje zajemali vprašanja s področja socialnega in zdravstvenega varstva, družbeno ekonomske odnose v kmetijstvu in luči prispevne in davčne politike. Osnutek zakona o cestah in osnutek odloka o kategorizaciji cest v SR Sloveniji je vplival, da je svet obravnaval tudi vprašanja v zvezi z razvojem prometa in prometne infrastrukture. V zvezi s tem so bila sprejeta skupna stališča in posredovana na zasedanju delegatov občine. Na sejah sveta SPO so bila načeta tudi vprašanja razvoja turizma in vprašanja srednjeročnega programa razvoja severovzhodne Slovenije. V zvezi s tem so tudi pripravili posamezne koncepte. Izven programa dela SPO je bila obravnavana problematika financiranja gradnje mariborske in ptujske bolnišnice ter razvoj bolnišnic v SR Sloveniji.

Tako je prvo leto dela sveta podravske občine, predsedoval mu je lenartski predsednik občine Franjo Muršec, pokazalo, da je ta posvetovalni koordinacijski in usmerjevalni organ opravičil svoj obstoj. Delo je bilo toliko bolj uspešno, ker je sodeloval s klubom poslancev te regije, medobčinskim svetom ZK in drugimi organizacijami. Z ustanovitvijo sveta SPO se je medobčinsko sodelovanje močno okrepilo in razširilo na koroške in pomurske občine. Pomoč pa so iskali tudi pri strokovnih regionalnih komisijah.

Strokovni sodelavec pri komunalnem zavarovanju Maribor Marjan Stehnovec je v nadaljevanju seje dal izčrpno poročilo o možnostih združitve delavskega in kmečkega zdravstvenega zavarovanja. Dveurna razprava ni povedala dosti novega. Člani sveta so se odločili za formalno in stvarno podporo akciji za združitev obeh zavarovanj. Nujno je takoj pričeti politično akcijo in skratka stori

vse, kar zadeva vprašanje združevanja, da bo referendum, ki bi naj bil oktobra letos, tudi uspel. Pri tem so še posebej poudarili vlogo občinskih sindikalnih svetov petih podravske občine. Delavci, zaposleni na področju zavarovalne skupnosti Maribor se bodo na referendumu odločali ali bodo solidarnostno prispevali 0,62 odstotkov od svojih neto osebnih dohodkov za kritje stroškov, ki bi nastali z združitvijo obeh zavarovanj. Zato bodo sindikati morali za združitev še veliko storiti. Člani sveta podravske občine so ob koncu izrazili prepričanje, da bo referendum uspel. V primeru pozitivnega glasovanja na referendumu bodo obe zavarovanji združili že s 1. januarjem 1973.

V razpravi o subvencioniranju starnar in v letu 1972, osnutek družbenega dogovora je predložila skupnost slovenskih občine, smo izvedeli, da družbenega dogovora še ni potrdila nobena občina na območju sveta. Po besedah Eda Zorka, načelnika oddelka za gospodarstvo občine Lenart pa je vprašanje, če bo katera to sploh storila. Za rešitev tega vprašanja bi morali namreč pregledati in oceniti vsa stanovanja, to pa je povezano s prevelikimi stroški. Svet je v zvezi s tem zavzel stališče, da se naj občine same odločijo, saj bodo stroški šli v breme njih samih.

Ob koncu so v skladu z določili sveta podravske občine izvolili novo vodstvo. Predsednik in njegov namestnik se volita za dobo enega leta. Pri tem se upošteva abecedni vrstni red občine. Za Lenartom je prišel na vrsto Maribor.

NOVO VODSTVO SPO

V prvem letu dela je svetu podravske občine predsedoval Franjo Muršec, predsednik skupščine občine Lenart. Za Lenartom je prevzela mandat mariborska občina. Na 4. seji sveta, bila je prejšnji teden v petek pri Lenartu, je sekretar komiteja mestne konference ZK Slovenije Maribor Miran Potrč v imenu mariborskega političnega aktiva predlagal za novega predsednika Stojana Požarja, kandidata za predsednika SO Maribor. Za njegovega namestnika je bil predlagan Stane Gavez, predsednik občinske konference SZDL Maribor. Člani SPO so oba predloga enoglasno osvojili.

VREME

Prvi kratec je bil včeraj, 22. marca ob 3.12. Napoved: od petka, 24. marca, do približno torka, 28. marca bo sprejemljivo vreme in hladneje. Potem bo zopet lepoto vreme.

Alojz Cestnik

Prof. Jožetu Maučecu v slovo

Življenje je vsakodnevno poslovanje. Kakor se srečujemo, tako se nekega dne naša pota razidejo in se nikoli več ne povrnejo. Slovo je kratko, a boleče, saj se poslavljamo za vedno.

Tako smo se morali v torek 21. marca za vedno posloviti od moža,

katerega celo življenje je bilo namenjeno mladim. Na zadnji poti smo spremili našega dragega profesorja Jožeta Maučeca. Vse nas je globoko pretresla vest, da je v nedeljo, 19. marca prenehalo biti njegovo plemenito srce.

Spoštovani tov. profesor!

Kruta smrt je tokrat posegla tudi v vaše življenje in vas prekinila sredi ustvarjalnega dela, ki ste ga opravljali z voljo, kot jo ima malokdo. Poslovali smo se od vas, spremljali smo vas na poti k poslednjemu počitku, a še vedno ne moremo verjeti, da vas nikoli več ne bomo videli, da se nikoli

več ne bomo srečali na šolskem stopnišču, da ste bili v četrtek, 17. februarja zadnjič med nami. Ne, to ne more biti res. Vi za nas še vedno živite, še vedno vas vidimo, kako stopate v razred in kako nas na zemljevidu seznanjate z lepota domovine, ki ste jo tako ljubili in za njo toliko žrtvovali. Radi smo vas imeli, a vam tega nismo dovolj pokazali. Skupaj smo začeli pred 4. leti zahajati na ekonomsko šolo. Mi kot prvošolci, vi kot naš profesor, skupaj se letos od šole poslavljamo, pa žal ne tako, kot smo si to zamišljali in želeli. Vsi naši načrti so se porušili. Ostali smo sami, brez vas, brez človeka, ki smo ga cenili in spoštovali.

Nikoli vam ne bi mogli povrniti tega, kar ste nam dali. Naučili ste nas ljubiti našo domovino, o kateri zgodovinskih in naravnih lepota ste nam pripovedovali vsa 4 leta. Z vami smo spoznali zgodovino naroda, kateremu ste pripadali in od katerega ste se poslovili. Nikoli več se ne bomo srečali, a v mislih bomo z vami vedno, še najbolj pa takrat, ko bomo, žal brez vašega vodstva na maturitetnem potovanju spoznavali lepote Jugoslavije. Skupaj smo se te poti, ki ste nam jo predlagali, veselili, a mesta in kraje, ki smo jih doslej poznali le iz knjig, si bomo ogledovali brez vas.

Ne najdemo besed, s katerimi bi se vam zahvalili za vaš trud, za vse besede, izrečene v teh 4 letih, kar smo se srečevali. Ob našem preranem slovesu se vam za vso dobroto lahko oddolžimo le s skromnim, a iskrenim Hvala!

Vaši nauki in vse pridobljeno znanje nas bodo spremljali skozi življenje in spomin na vas bo vedno ostal v naših srcih. Naj vam bo lahka domača zemlja!

Vaši spoštovani družini izrekamo najgloblje sožalje.

Vaši hvaležni
dijaki IV. ES

Družbena aktivnost učiteljev

V sredo, 15. marca t. l. je bila prva seja komisije za družbena in idejna vprašanja prosvete, kulture in znanosti, ki deluje pri občinski konferenci ZKS Ptuj. Komisiji predseduje Franc LACEN, ravnatelj osnovne šole z Rodnega vrha. Na seje so sprejeli konkretni program nalog, ki jih želijo opraviti v letošnjem letu.

Program obsega idejno usposabljanje učiteljev, za kar so izbrali 6 tem, predavatelje pa bodo večinoma povabili od drugod. Prvi bo predaval dr. Vladimir Bračič o kadrovske politiki v šolstvu, nadaljnje teme pa so še: idejno-politični problemi socialne diferenciacije, šolstvo in samoupravna družba, socializem kot svetovni proces, sodobna ideologija ZK v izgradnji socializma ter samoupravna družba in religija.

Nadalje se bodo zavzemali za izenačitev pogojev šolanja na območju vse Slovenije. V zvezi s tem želijo podvzeti konkretno akcijo, da bi učenci v osnovnih šolah imeli brezplačne učbenike. Izvedli bodo posebno anketo o socialnem položaju učencev, dijakov in vajencev, da bodo tako lahko pred javnostjo nastopali z argumentiranimi podatki. S tem bodo povezali tudi problem učencev, katerih starši so zaposleni v tujini.

Posebna naloga te komisije bo tudi kadrovanje nadarjenih učencev za poklic učitelja in vzgojitelja, kar je tesno povezano tudi z enotno politiko šti-

pendiranja. Podprli so predlog, da se v novem šolskem letu odpreta pri gimnaziji Dušana Kvedra v Ptujtu dva oddelka pedagoške gimnazije. Po doseganih podatkih je za ta oddelka je prijavljenih 37 dijakov iz ptujске in 19 dijakov iz ormoške občine.

S posebnim vprašalnikom bodo ugotovili družbeno aktivnost učiteljev na osnovnih in srednjih šolah. Učitelj mora biti nosilec idejne moči mladih ljudi, zato je treba vlogo in ugled učitelja tudi dvigniti prav z njihovo večjo angažiranostjo v družbenih, političnih in društvenih organizacijah.

Zavzeli so se tudi za pospešeno gradnjo novih in adaptacije nekaterih starih osnovnih šol. Prav tako podpirajo program razvoja srednjega šolstva in gradnjo srednješolskega centra v Ptujtu. Z gradnjo takega centra bi bil rešen tudi problem prostorov posebne osnovne šole in glede na številčno rast prebivalstva še ene osnovne šole v Ptujtu.

Na področju telesne kulture je vse več materialnih problemov, ki jih je moč rešiti s sistemskim načinom financiranja. Zato so se zavzeli za ustanovitev samoupravne interesne skupnosti telesno-vzgojnih in športnih organizacij v Ptujtu.

Uspešnost izvedbe zastavljenih nalog je predvsem odvisna od koordiniranega dela in enotne podpore vseh dejavnikov v občini.

F. Fideršek

Slaba obveščenenost - vzrok prekinitev dela v IMPOLU?

Zadnje čase večkrat slišimo o prekinitvah dela, za katere se vzroki navajajo v slabi obveščenenosti zaposlenih. Verjetno so iz istih razlogov prekinili delo prejšnji ponedeljek tudi v stiskalniškem obratu IMPOL-a in zahtevali razgovor in pojasnila od glavnega direktorja. Po pojasnilih in nekaterih obljubah so delo nadaljevali. Delo je prekinila dopolnjava izmena, ki ni bila zadovoljna s prejetimi osebnimi dohodki za februar. Nižji osebni dohodki pa so nastali, ker je bila akontacijska vrednost točke niže ovrednotena kot lansko leto (razliko bi naj prejeli po treh mesecih, ko bo podjetje izdelalo periodični

obračun zaradi manj opravljenih delovnih ur).

Ob tej priliki so izrazili nezadovoljstvo tudi zaradi podražitev osnovnih življenjskih proizvodov, kar občutijo najbolj delavci z nižjimi OD, opozorili pa so tudi na nekatere notranje slabosti, kot slabo delovno disciplino (od vodilnih navzdol), preveliko število režijskih delavcev itd. Težko so tudi razumeli veliko povečanje osebnih dohodkov zadnje mesece preteklega leta v Sloveniji, medtem ko Impol ni povečal osebnih dohodkov.

Ne mislimo podrobneje opisovati gospodarskega položaja tega podjetja, ker smo o tem že dosti pisali (tudi drugi časopisi), vendar moramo omeniti, da je položaj aluminijske industrije v Jugoslaviji zaradi nekaterih sistemsko nerešenih vprašanj, zelo težak (svetovne cene padajo, uvoz ni zaščiten kot v drugih zapadnih državah, izvoz ni zadostno stimuliran itd.). Impol pa ima še velike obveznosti v odplačevanju investicijskih kreditov (letno okrog 3 milijarde S din) in zato za nekatere potrebne investicije ni denarja (višja obdelava A1).

Vseh teh in ostalih vzrokov, ki imajo močan vpliv na ustvarjanje dohodka, pa se bo moral kolektiv zavedati tudi v bodoče in voditi tako politiko nagrajevanja, da položaj ne bo še slabši. f

Kazniva dejanja v gospodarstvu

Pregled kaznivih dejanj v gospodarstvu občin Ptuj in Ormož za leto 1971 nam pove, da je nastala škoda glede na leto prej večja za 123.000 dinarjev.

V vseh večjih in težjih zadevah je javno tožilstvo sprejelo ovadbe od uprave javne varnosti Maribor, v ostalih primerih pa od PM Ptuj in njenih oddelkov. Oškodovane delovne organizacije so le izjemoma prijavile kazniva dejanja v gospodarstvu. Trgovska podjetja v Ptujtu in Ormožu se raje obračajo neposredno na upravo javne varnosti.

Za kazniva dejanja nevestnega gospodarskega poslovanja je javno tožilstvo vložilo obtožbe v glavnem zoper trgovske poslovodje in vodje samostojnih skladišč. Zlasti v trgovskih poslovalnicah je opaziti, da podjetja premalo nadzirajo delo posameznih poslovodij ali pa na taka delovna mesta postavljajo premlade, neizkušene trgovske pomočnike. Če ugotovijo nepravilno poslovanje, poslovodje ne razrešijo dolžnosti, ampak ga pustijo na istem delovnem mestu. Podjetje to upravičujejo s pomanjkanjem kadra.

Kazniva dejanja nedovoljene trgovine ostajajo še vedno premalo odkrita. Obdolženo je bilo le sedem oseb za prekupčevanje z lesom in živino.

Davčni upravi občin Ptuj in Ormož sta v letu 1971 poslali 12 ovadb

davčne zatajitve. Privatni obrtniki so napovedali v svojih davčnih napovedih manjše zneske doseženega čistega dohodka, kot so ga dejansko dosegli. Poslovne knjige so vodili pomanjkljivo ter prikazovali višje stroške, kot so izkazovali računi. Davčna uprava je vsem odmerila dodaten davek, sodišča pa so v vseh primerih izrekla denarne kazni.

Kazniva dejanja gozdne tatvine so bila storjena na škodo KK Ptuj in Gozdnega gospodarstva Maribor, obrat Ptuj in Ormož. Količine posekane gozdne lesa niso bile velike.

Majhne tatvine so bile storjene na škodo KK Ptuj, nekaj je bilo storjenih v trgovinah, nekaj pa v delovnih organizacijah. Obtoženih za kazniva dejanja zoper uradno dolžnost so bili v glavnem trgovski poslovodji, en direktor in nekaj drugih delavcev. Tudi poneverbe so v glavnem storili trgovski poslovodje v zvezi z drugimi kaznivimi dejanji.

Kazniva dejanja neupravičene uporabe ne predstavljajo posebne družbene nevarnosti, vendar so še premalo odkrita. Če storilec stvar vrne ali poravnava nastalo škodo, oškodovana podjetja zadeve sploh ne prijavijo.

Dejanja podkupnine (modre kuverte) so družbeno zelo nevarna, vendar se jih malo odkrije. Lansko leto sta bile dve prijavi, od teh pa nobena s področja gospodarstva.

Ta kmečki dinar

Pred nedavnim se je sestel zbor kreditnih odborov HKS (hranilno kreditne službe) pri KK Ptuj, na katerem so razpravljali o poslovanju HKS v letu 1971 in o akcijskem programu kmečkih investicij za obdobje 1972 do 1976.

HKS je bila pri KK Ptuj ustanovljena 1970. leta in je prvotno delovala samo pri obratu za kooperacijo. Prvotno pa pri dajanju kreditov kmetom ni sodelovala nobena banka in tudi krediti so se dajali pod zelo neugodnimi pogoji. V vseh dokumentih II. seje konference ZKS pa je bila poudarjena vloga hranilništva in povezovalne le-tega z zbiranjem denarnih sredstev na vasi in vlaganja istih sredstev v zasebno kmetijsko proizvodnjo. Izredna pridobitev kmečkih kreditov je tudi republiški zakon o nadomestilu dela obresti za kreditiranje kmetov, ki so se preusmerili v blagovno proizvodnjo. Verjetno pa so pri HKS KK Ptuj premalo opazili novelo o odplačilni dobi deset let, ob pogoj, če je ob tem zajamčena likvidnost HKS.

V preureditvijo HKS KK Ptuj so bili ustanovljeni odbori po proizvodnih enotah, v katerih so zastopani vlagatelji, predvsem pa kmetje kooperanti. V novembru lani je bil objavljen tudi I. natečaj srednjeročnih kreditov v višini 1.000.000 dinarjev, ki so jo pozneje povišali še za 200.000 dinarjev. Vsekakor pa so bili dani tudi posebni pogoji, ki pa v precejšnji meri za kmete niso bili sprejemljivi, zato pa tudi ni bilo dovolj zahtevkov in je HKS rok za vložitev zahtevkov še podaljšala, kar pa ni rodilo bistvenih rezultatov. Kljub tako dolgem roku je bilo do 29. februarja letos odobrenih samo 783.000 dinarjev investicijskih sredstev oziroma 64 % od skupne razpoložljive vsote. Pretežen del razdeljenih sredstev je tudi že izkoriščen. Na izkoriščeni del investicijskih sredstev je bila prosilec pripisana tudi tri odstotna obrestna mera, medtem ko bo ostali del refundiran iz republiških sredstev. Iz zgoraj omenjenega torej sledi, da je razpoložljivih sredstev precej, vendar še vedno premalo, da bi lahko HKS zadovoljila vsem željam kmetov, oziroma da bi lahko dajala investicijska sredstva pod takimi pogoji, ki bi bili sprejemljivi za pretežno večino kmečkih proizvajalcev.

Prvenstvena naloga HKS kakor tudi kooperantov torej je, da letos zberejo čimveč sredstev v obliki hranilnih vlog, ker edino tako lahko zadovoljijo vsem potrebam in izpolnijo nalogo tako, kot je začrtana v smernicah pospeševanja razvoja zasebnega kmetijstva. Sredstva za kreditiranje zasebne kmetijske proizvodnje lahko HKS zagotovi iz več virov in to samo takrat, če razpolaga z lastnimi sredstvi za udeležbo, ki morajo biti večja, čim večji znesek je zaprosila pri poslovnih banki. Pri kreditiranju sodelujejo namreč štirje partnerji, in sicer: HKS, kmet, poslovna banka in republika. Zaradi odvajanja določenih sredstev banki pa je HKS sedaj pred dejstvom, da nima sredstev za dajanje novih investicijskih kreditov, zato bo treba najti način, kako povečati število vlog kmetov, kako povečati število vezanih vlog, ki so lahko edini vir za dolgoročno kreditiranje. Morali pa bodo tudi vedeti, koliko sredstev lahko od raznih vlog namenijo za večletno kreditiranje. Vsem je namreč jasno, da je za kmetijske investicije potreben daljši rok. To so tudi želje in zahteve kmetov — kooperantov, vendar bo zato treba več vlagati in vezati na daljši rok, nato pa tudi zahtevati kreditiranje na več let.

Veliko vlogo pri zbiranju sredstev imajo tudi kreditni odbori na terenu, vendar so le-ti prvenstveno razpravljali samo o dajanju kreditov, premalo pa o zbiranju sredstev, kar pa je zelo zgrešeno, saj so bila vsa posojila v rokah 50 kmetov. V izjemnih primerih sicer zakon določa vračanje posojila v dobi deset let, zaradi pomanjkanja sredstev pa je zelo težko odobriti posojila že za dobo petih let, ker bi lahko tako spravili v nevarnost likvidnost hranilnih vlog. Z zakonom je tudi določena višina kreditov do 50.000 dinarjev na dobo pet let, v izjemnih primerih pa tudi 80.000 dinarjev na dobo 10 let. Programi preusmeritev kmetij pa zahtevajo sredstva tudi do 100.000 dinarjev, zato bo nedvomno potrebna ustreza prilagoditev, če hočemo pričeti z intenzivnejšim razvojem zasebnega kmetijstva v občini. Pogoji za razvoj in specializacijo kmetijstva so nam vsekakor dani, vedno znova pa se srečujemo z pomanjkanjem finančnih sredstev, ki pa so osnovni pogoj za razvoj finančno šibkega zasebnega kmetijstva. Prav nič nam ne koristijo programi, če ni tega osnovnega pogoja. -mn-

V Kidričevem tudi proizvodnja cementa?

Lani smo v našem listu poročali o ukinitvi nekaterih proizvodnih obratov v TGA, predvsem v delovni enoti glinica. Tam so prenehali proizvajati glinico po sinter postopku, ker ta postopek ni bil več rentabilen.

Novi direktor TGA inž. Milan Krajnik je iskal izhod iz nastale situacije in ga tudi našel, namreč v tem, da bi instalirane in uporabne naprave izkoristili v proizvodnji kakih drugih materialov, na pr. cementa ali apna ali ekspanzirane gline. Stopil je v stik z Geološkim zavodom v Ljubljani zaradi ugotovitve kvalitete in količine haloškega laporja in makolskega apnenca, kar bi eventualno rabili v takšni novi proizvodnji.

S tem v zvezi je zahteval od delavskega sveta, da stavi za te raziskave potrebna sredstva na razpolago. Delavski svet TGA je ocenil, da je v tej smeri vredno poskusiti, zato je odobril 3 milijone S din za grobe ocenitve zalog, v primeru ugodnih rezultatov pa bi nadaljevali z raziskavami in pripravami, za kar pa bi, razumljivo, bila potrebna nadaljnja sredstva.

Če bodo raziskave v tej smeri dale ugodne rezultate, je moč pričakovati, da bo postala TGA kot proizvajalec aluminija tudi proizvajalec cementa ali apna, kar je gotovo prava redkost v svetu.

Takšna rešitev ne bi bila dobra samo za TGA, ker bi njene naprave ostale v proizvodnji, temveč tudi za skupnost, saj bi nova proizvodnja zahtevala nove delavce, v primeru proizvodnje cementa pa je stvar itak jasna, saj domača proizvodnja ne zadošča potrebam in ga moramo v lepih količinah uvažati. FM

ORMOŽ:

Izobraževanje komunistov

Predsednik komisije za idejno politična vprašanja in mednarodne odnose pri komiteju občinske konference ZK Slovenije Ormož Zlatko Kovačič je na zadnji seji komiteja OK ZKS Ormož obrazložil program izobraževanja komunistov za letošnje leto.

Uvodoma je povedal, da si niso postavili nalog, katerim ne bi bili kos, ampak so izhajali iz realno ugotovljenega stanja in možnosti, ki jih ormoški pogoji omogočajo. Nekaj nalog so že uresničili. Poročali smo že o izvedbi večerne politične šole v Podgorcih, pri Veliki Nedelji in pri Tomažu. Šola ni bila namenjena le članom zveze komunistov temveč tudi drugim družbenopolitičnim delavcem kraja, zlasti še mladini in drugim občanom. Udeležba je bila v začetku zadovoljiva, proti koncu pa relativno slaba. Ormoški komunisti bodo analizirali vzroke in jih pri organizaciji podobnih oblik izobraževanja upoštevali.

Poleg navedenega zajema program komisije za idejnopolitična vprašanja in mednarodne probleme še delo z osnovnimi organizacijami zveze komunistov in širše politično izobraževanje občanov. Osnovna izhodišča sprejetega programa za delo omenjene komisije je, da se na področju vzgoje in izobraževanja ne more izolirati od celotne dejavnosti te vrste. Navedenih oblik izobraževanja ne bodo zapirali v ozek krog svojega članstva, čeprav je vzgoja le-tega primarni cilj. Svoja prizadevanja bodo vsklajevali s programi drugih družbenopolitičnih organizacij in delavsko univerzo. Skupna prizadevanja in odprtost dela bo nedvomno rodilo dobre sadove.

Pri organizaciji seminarjev (eden je bil skupaj s sindikatom) bodo upoštevali sodobnost in aktualnost problemov ter povezavo z idejno politično vzgojo. Seminar, namenjen vsem prosvetnim delavcem, predvsem pa mlajšim in članom zveze komunistov v prosveti, bo obravnaval vprašanja idejne vzgoje na šolah ter vprašanja samoupravne družbe in cerkve. Pripravljajo pa tudi seminar za novospregjete člane zveze komunistov. Pri organizaciji vrste drugih seminarjev pa bodo posredovali tematiko našega družbenega razvoja.

V osnovnih organizacijah in aktivih ZK bo komisija skrbela za tekoče seznanjanje članstva z aktualno idejnopolitično problematiko. Večjo angažiranost članstva želijo doseči s tem, da bodo tudi vodstva osnovnih organizacij in aktivov pričela sama obravnavati pereče probleme idejne vzgoje. V tako delo pa bodo poskušali vključevati tudi nečlane ZK.

Komisija si bo na področju širšega družbeno političnega izobraževanja občanov prizadevala poenotiti to izobraževanje z ostalimi organizacijami. Programa te vrste ni možno določiti naprej, ker je odvisen od aktualnih dogodkov in s tem povezanih političnih nalog. Tak program idejno političnega izobraževanja so ormoški komunisti sprejeli z namenom pozitivne dela v ZK.

jr

Zbori volivcev v bistriški občini

Z zboroma v krajih Klopce in Vrhole so se v petek, 17. 3. 72 pričeli na območju občine Slov. Bistrica zbori volivcev.

Predvalci bistriške občine bodo na letošnjih zborih pregledali dosežene delovne rezultate v preteklem letu in razpravljali o novih nalogah za letošnje leto, v svojih krajih kakor tudi na območju celotne občine.

Posebno pozornost bodo posvetili predlogu družbeno ekonomskih izhodišč bistriške občine za leto 1972:

- predlogu odloka o prispevkih in davkih;
- predlogu občinskega proračuna;
- poročilu gradbenega odbora za gradnjo šolskega prostora;
- v večjih centrih na področju bistriške občine (Slov. Bistrica, Poljčane, Oplotnica in Pragersko) pa bodo krajevne skupnosti poročale tudi o zbiranju in uporabljanju sred-

(Nadaljevanje na 15. strani)

ORMOŽ:

Sodišče, TKS, zavarovanje, proračun

Med kaznivimi dejanji so najštevilnejša tista zoper življenje in telo, ugotavlja med drugim predsednik ormoškega občinskega sodišča Alojz Donaj v poročilu, ki ga je pripravil za XXXII. skupno sejo občinskega zbora in zbora delovnih skupnosti skupščine občine Ormož. Poleg poročila o delu in problemih občinskega sodišča v Ormožu v minulem letu bodo ormoški odborniki razpravljali še o delu Temeljne kulturne skupnosti ter o možnostih združitve zdravstvenega zavarovanja kmetov in delavcev.

Pod peto točko dnevnega reda predlaga svet za finance skupščini sprejete odloka o proračunu občine za letošnje leto. Relativno ugodno stanje v proračunskih sredstvih je omogočilo povečanje planiranih dohodkov za 19,9 odstotkov. Pričakujejo, da bodo odborniki odločili še o sprejetju štirih odlokov: o spremembah odloka o občinskem prometnem davku od prometa blaga na drobno in davku od plačil za storitve, o upravnih taksah, o spremembi odloka o sodnih taksah, o višini nadomestil osebnih dohodkov in drugih nadomestil voljenim in imenovanim funkcionarjem skupščine občine Ormož.

Na koncu seje, ki jo je sklical predsednik SO Franc Novak za danes, četrtek 23. marca bodo še odgovori na vprašanja odbornikov.

jr

NAD 300 VOLIVCEV NA ZBORU V KIDRIČEVEM

V ponedeljek, 13. marca, je bil v veliki dvorani TGA v Kidričevem zbor volivcev za območje KS Kidričevo, ki se ga je med drugimi udeležili tudi predsednik SO Ptuj Franjo Rebernak, ki je bil gotovo zelo zadovoljen z udeležbo in najbrž tudi z zelo konkretno, vendar objektivno in tudi ostro kritiko na račun nekaterih zadev. Okrog 320 volivcev je prisrčno pozdravilo predsednika občine, iz česar je razvidno, da volivci podpirajo njegova prizadevanja za rešitev mnogih perečih problemov v občini v nasprotju s tistimi zbori volivcev, ki sploh niso bili sklepni in izvedeni zaradi nezainteresiranosti volivcev za reševanje odprtih vprašanj.

Najprej je poročal predsednik občine o družbeno-ekonomskih izhodiščih za zbiranje in porabo sredstev za kritje družbenih potreb ter o osnutku občinskega proračuna za leto 1972, nato pa je predsednik KS Kidričevo Anton Kosi poročal o delu te krajevske skupnosti v lanskem letu ter o programu za letošnje leto. Podan je bil tudi pregled celotnega finančnega poslovanja v letu 1971; tajnik Matevž Cestnik pa je volivce seznanil s sklepi lanskega zbora volivcev ter o njihovi realizaciji.

Poročali so še predsedniki krajevnih odborov Naselje I, Apač, Naselja II, ki so predvsem poudarjali rešitev proble-

mov za svoja območja. Ana Vrabič, predsednica KO Naselje I je predvsem povabila volivce, naj se udeležijo zbora volivcev v tem KO, ker so tod nekateri zelo resni problemi, gre namreč za osamosvojitve stanovanjskega fonda v Kidričevem in za ureditev skupnega centralnega ogrevanja za celotno naselje. Drugi diskutanti so podprli te predloge in jih utemeljevali s tem, da bo celotno naselje v doglednem času dobilo izgled sedanjega naselja II, če ne bo prišlo do realizacije teh predlogov.

Volivci pa so načeli tudi vprašanje odvoza smeti in pluzenja cest v zimskem času. Ustrezne sklepe bodo vključno s celotnim zapisnikom posredovali vsem zainteresiranim organizacijam. Pri delu krajevske skupnosti in realizaciji programa je potrebno sodelovanje vseh stanovalcev, tudi v naselju I, kjer bo kljub vsemu potrebno zainteresirati stanovalce za uvedbo krajevnega samopriskevka, ki ga druga območja že imajo.

Predsedniki drugih območij so apelirali na predsednika SO da ukrene kar je v njegovi moči, da bi bile realizirane postavljene naloge, kot je asfaltiranje cest v Apačah, v naselju II in v Njivercah.

Volivci pa so iznesli še vrsto drugih vprašanj, katerih realizacijo terja čas in okoliščine.

MF

SREDIŠČE OB DRAVI:

Kdor dela, naj tudi kritizira

Približno sto udeležencev redne letne konference krajevske organizacije SZDL Središče ob Dravi je minuli petek razpravljalo o delu te organizacije v minulih dveh letih. Uvodno poročilo v razpravo je dal predsednik KO SZDL, Edvard Pajek. Nanizal je vrsto problemov, vprašanj in uspehov. Povzemamo nekaj misli: „Pribiti moram, naj je komu prav ali ne, da je dejavnost krajevske skupnosti bila v letu 1971 izredno učinkovita. Pri tem je največ vredno, da je prišla do polnega izraza samoiniciativnost naših ljudi, kar je v povezavi s krajevno skupnostjo dalo tudi izredne rezultate. S takim delom moramo nadaljevati in pri tem stremeti, da pridejo hotenja občanov čim bolj do veljave. Združeni v tej dejavnosti bomo dosegli v bodoče še večje uspehe.“

Krajevna organizacija SZDL Središče ob Dravi je za delo krajevske skupnosti mnogo storila, zato so njeno delo temeljito pregledali in ga ocenili odlično. Beseda pa je tudi tekla o delu društev in organizacij. Pri tem je treba še posebej povedati, da skoraj ni organizacije ali društva, kateremu središka organizacija SZDL ne bi pomagala s svojimi finančnimi sredstvi. Vse organizacije in društva, ki delujejo na področju neke skupnosti, so sestavni del družbenopolitičnega organizma nekega kraja. Vodstvo KO SZDL zaradi tega smatra, da je delo društev in organizacij sestavni del dela SZDL. Tako je bilo delo društev in organizacij tudi po zaslugi KO SZDL uspešno. Vsi seveda ne dosegajo vedno in povsod velikih uspehov, vendar dobra volja premaga vse ovire in ljudje imajo tudi ob majhnih uspehih zadovoljstvo. Za de-

lo v družbenih organizacijah pa je potrebno mnogo dobre volje, saj nihče v teh organizacijah ne prejema nobenih nagrad ali kakšnih drugih prejemkov. Družbeni delavci morajo zato imeti res mnogo smisla, razumevanja in vere, da delajo za svoje soljudi, za svojo krajevno skupnost, za svoj kraj in tako tudi za širšo družbeno skupnost. „To je mnogo, zelo mnogo, zato bi zavrnil vse tiste kritikante, ki še v svojem življenju niso pokazali ničesar s svojo aktivnostjo (razen kadar gre za denar). Kritizira in napotke naj daje tisti, ki sam doprinaša na ta ali oni način naši skupni stvari,“ je podčrtal Edvard Pajek. Vsi res ne moremo enako, vsak pa lahko s kančkom dobre volje stori svoj delež za svoj kraj in svoj rod.

Organizacija SZDL je najmnogičnejša družbena organizacija. Njena naloga je, da med našimi ljudmi utrjuje samoupravni socialistični sistem, spodbuja k dejavnosti, da nenehno varuje in bdi nad pridobitvami NOV, da je skratka mobilizator najnaprednejših sil naše družbe za delo v dobrobit ljudi in naše domovine. To je imel odbor KO SZDL Središče ob Dravi stalno pred očmi. Svoje delo so usmerjali tako, da bi bili rezultati dela Socialistične zveze in drugih družbenih organizacij ter društev čim boljši. Razprava, v kateri so občani živahno in prizadeto spregovorili tudi o zdravstvenem zavarovanju kmetov in nekaterih drugih problemih kraja, je dala vodstvu krajevske organizacije vso priznanje za njegovo delo v minulih dveh letih. Tu naj spomnimo samo na organizacijo vsakoletnega krajevnega praznika, ki ga KO SZDL organizira

(Nadaljevanje na 15. strani)

OB KRAJEVNEM PRAZNIKU ZG. POLSKAVE

Prebivalci krajevske skupnosti Zg. Polskava so določili za svoj krajevni praznik 23. marec. Na ta dan pred 27. leti (1945) so v Gaju pri Zg. Polskavi Nemci ustrelili večje število talcev, ki so jih hoteli prepeljati iz Celja v Maribor. Ker pa so njihove namene preprečile partizanske enote še pred prihodom v Maribor, so se vrnili v smer proti Slov. Bistrici. V tej smeri pa jih je presenetila nova skupina partizanov. Nemci so se ustavili v Gaju pri Zg. Polskavi in talce postrelili.

Osrednje svečanosti v okviru krajevnega praznika bodo v soboto, 25. marca in nedeljo, 26. marca v Zg. Polskavi in pred spomenikom NOB v Gaju. V soboto, 25. 3. bo ob 19. uri gostovalo v Domu kulture Zg. Polska-

va kulturno umetniško društvo Hutinja vas s kmečko veseloigro Klopčič.

V nedeljo, 26. 3. bo ob 9. uri, prav tako v Domu kulture Zg. Polskava, slavnostna seja krajevske organizacije ZZZB Zg. Polskava, katere se bodo udeležili tudi najvidnejši predstavniki družbeno političnega življenja občine Slov. Bistrica. Uro pozneje bo komemoracija pri spomeniku NOB v Gaju pri Zg. Polskavi. Ob 10. uri pa bo meddružinsko strelsko tekmovanje lovcev v streljanju na glinaste golobe.

V kulturnem programu, ki ga bodo izvedli pred pričetkom slavnostne seje in nato še pred spomenikom NOB v Gaju, bodo sodelovali učenci osnovne šole Sp. Polskava, Zg. Polskava in Pragersko ter pevski zbor iz Loč pri Poljčanah.

V. H.

Zg. Polskava pred svojim praznikom. (Foto V. H.)

Zakaj popis zasebnih traktorjev?

Odbornika Jožeta Rižnarja iz Gajev je zanimalo, zakaj se vrši popis

traktorjev v ptujski občini in je s tem v zvezi postavil skupščini občine Ptuj odborniško vprašanje.

Odgovor na njegovo vprašanje se glasi:

Zadnji popis traktorjev v zasebnem kmetijstvu je bil opravljen v letu 1967, brez podatkov o priključkih in drugi mehanizaciji.

Število traktorjev in druge mehanizacije se je v zadnjih letih bistveno povečalo, zato je bilo nujno ponovno zbrati te podatke.

Po 2. točki 69. člena republiškega zakona o davkih občanov (Uradni list SRS, št. 7-73/72) plačajo davek iz obrtne dejavnosti občani, ki opravljajo storitve drugim s kmetijskimi proizvajalnimi pripravami v večjem obsegu. Zato smo zahtevali podatke tudi o tistih lastnikih, ki opravljajo prevoze in druge storitve brez ustreznega dovoljenja.

Po 1. točki 138. člena že citiranega republiškega zakona se plačuje davek na tovorna cestna motorna in priklopna vozila. Tega davka pa ne plačajo lastniki, ki vozila pretežno uporabljajo za kmetijsko proizvodnjo.

Znano pa je, da nekateri lastniki motornih vozil poklicno opravljajo prevoze goriva in gradbenega materiala s prikolicami. V teh primerih bo pristojni upravni organ občine opravičeno ugotovil dohodke in lastnike traktorjev primerno obdavčil.

Zbiranje podatkov o kmetijskih mehanizaciji torej na splošno nima namena dodatne obdavčitve zasebnih kmetovalcev.

Načelnik davčne uprave
Miha KOLARIČ l. r.

MF

V obnovljenem bistriškem vrtcu 115 otrok

V okviru sanacijskega načrta za urejanje prostora za varstvo predšolskih otrok v bistriški občini so pred kratkim opravili zaključna dela pri obnovi centralne stavbe za otroško varstvo v Slov. Bistrici. Program obnove zgradbe je izdelala sekcija za otroško varstvo pri TIS.

Da so lahko stavbo, ki prvotno ni bila grajena v te namene, preuredili za organizirano otroško varstvo, so bile potrebne mnoge prezidave in dopolnitve. Pričeli so z vodoravno in navpično izolacijo, usposobili so tudi prostore v pritličju in v drugem nadstropju, ki so bili doslej skoraj neizkoriščeni. Stare in temne hodnike so preuredili v svetle in zračne. S preureditvijo zastarelih, majhnih starih prostorov so pridobili pet velikih, lepih prostorov, kjer je za vsakega otroka 2 kv. m prostora. Od okoli 70 otrok, kolikor jih je vrtec lahko sprejel pred obnovo, ima sedaj v njem prostor okoli 115 otrok.

Med najpomembnejšimi pridobitvami vrtca sta tudi sodobno urejena kuhinja in centralna kurjava. Ureditvijo kuhinje se je izpolnila dolgoletna želja po podaljšanem varstvu. Otroci bodo sedaj lahko dobili v vrtcu tudi kosilo. Sedaj se bo lahko podaljšal čas bivanja otrok v vrtcu na deset in več ur na dan.

Hitro naraščanje potreb po organiziranem otroškem varstvu predšolskih otrok narekuje potrebo razmišljati o gradnji sodobnega vrtca v Zg. Bistrici.

Danes je v občini zajetih v varstvo okoli 330 otrok, 20 šolarjev pa je v podaljšanem bivanju.

Finančna sredstva za adaptacijo centralnega vrtca je z zneskom 1,5 milij. N din odobrila republiška skupnost za otroško varstvo v obliki kredita in TIS Sl. Bistrica. V tem okviru so deloma tudi obnovili opremo. Sedaj preurejajo kuhinjo. V kratkem bodo obnovili inventar igralnic. Urediti bo treba še okoliško zgradbo z igrišči.

Velike so potrebe po otroškem varstvu tudi v drugih večjih krajih v občini, posebno na Pragerskem, v Oplotnici in v Poljčanah. Tudi v teh krajih je mogoče v krajšem času pričakovati izboljšanje v tem pogledu. V drugi polovici letošnjega leta bodo začeli graditi montažni vrtec na Pragerskem za tri oddelke in v Oplotnici za dva oddelka. Prebivalci teh krajev so se obvezali, da bodo pripravili temelje.

Potrebe po otroškem varstvu so

tudi v Makolah in v Črešnjevcu. Predvideva se, da bodo to problematiko začeli reševati v teh krajih v letu 1973 po sprejetem programu sekcije za otroško varstvo pri TIS. V Poljčanah bo treba preurediti celotno stavbo, da bi lahko povečali zmogljivosti vrtca.

Trenutno deluje v občini 20 oddelkov organiziranega varstva predšolskih otrok, v katerih je zaposlenih 18 kvalificiranih vzgojiteljic in 2 varuhinji.

Vendar kadrov primanjkuje. Že le-

tos potrebujejo 5 KV vzgojiteljic prav toliko pa jih bodo rabili prihodnje leto. Ta vprašanja so povezana s stanovanjskimi problemi. Vzgojiteljice bodo prišle le, če bodo na voljo tudi stanovanja.

Takšen razvoj otroškega varstva v občini zahteva velika finančna sredstva. Zato je toliko bolj potrebno sodelovanje in podpora vseh dejavnikov v občini, da bi zagotovili uresničitev programa otroškega varstva. **VH**

Obnovljena zgradba centralnega bistriškega otroškega vrtca

Dijaki - vozači uspešnejši

Pred kratkim so na pobudo TIS Sl. Bistrica ravnateljici osnovnih šol, predstavniki srednjih šol iz Maribora in zavoda za zaposlovanje obravnavali probleme okrog težav, ki jih imajo učenci osnovnih šol pri prehodu na šole druge stopnje. Sodelujoči so opozarjali na iskanje možnosti za večje vključevanje nadarjenih učencev v nadaljnje šolanje.

Iz rezultatov testiranja učencev osnovnih šol v bistriški občini kakor tudi druge v severnovzhodni Sloveniji, je najpomembnejša ugotovitev, da se veliko nadarjenih učencev iz raznih razlogov, predvsem pa zaradi pomanjkanja finančnih sredstev, ne vključuje v izobraževanje na šolah druge stopnje. Iz bistriške občine okrog 35 % dobrih učencev iz teh razlogov ne nadaljuje šolanja.

Poprečno se vsako leto vpiše na šole druge stopnje predvsem v Mariboru iz bistriške občine okoli 100 učencev. Največ se jih odloči za tehnične šole, gimnazijo in pedagoško akademijo. Pomembna je ugotovitev, da so učenci, ki se odločajo za nadaljevanje šolanja, predvsem iz centrov. Učenci iz družin izven centrov se le izjemoma odločajo za nadaljnje šolanje zaradi slabega materialnega položaja teh družin, pa tudi zaradi oddaljenosti kraja šolanja.

Mnogo dijakov se v šole vozi z različnimi prevoznimi sredstvi in je zanimiva ugotovitev, da so prav ti dijaki — vozači v učenju bolj uspešni kot na pr. dijaki iz samega Maribora.

Na posvetu so stopili v ospredje predvsem naslednji problemi:

— vodstva šol bi morala biti v stiku s starši učenca že od 5. razreda dalje, da bi jih pridobila za nadaljnje šolanje njihovega otroka;

— vse probleme okrog šolanja bo treba reševati v okviru zavodov za šolstvo in komisij staršev;

— v srednje šole se naj vključi čim več učencev;

— starši in vodstva osnovnih šol bi naj spremljali dijaka v srednji šoli;

— nadarjenim učencem je treba v naprej zagotoviti štipendije in učence seznaniti s tozadevnimi pogoji;

— ohraniti dosedanja sistem kadrovanja za pedagoško gimnazijo;

— šole bi naj pripravljale organizirane vpise v srednje šole;

— preučiti je treba možnosti za dodatno pomoč;

— na srednjih šolah je treba ohraniti vzgojni odnos do dijakov;

— potrebno je zasledovanje učnih uspehov dijakov;

— v šolah pridobljeno znanje je treba primerno utrditi;

— preučiti je treba vzgojno vlogo srednjih šol in oblike preverjanja znanja dijakov. **V. H.**

ZA UREDITEV CESTNE RAZSVETLJAVE

Pred kratkim je KO SZDL Kidričevo sklicala v Kungoti zbor vaščanov, da bi se dogovorili o nekaterih bistvenih zadevah, kot so ureditev cestne razsvetljave do Kidričevega oz. do ceste Šikole—Ptuj—Pragersko, o nekaterih nerešenih vprašanjih okrog kulturnega doma ter nasploh o realizaciji predvidenega programa dela njihovega krajevnega odbora. Tega zbora, če ga lahko tako imenujemo, ker je prišlo le manjše število prebivalcev, so se udeležili tudi predsednik KO SZDL Kidričevo MILAN MAGDIČ, tajnik KO SZDL Franc Meško in tajnik krajevnega skupnosti Kidričevo CESTNIK MATJEVŽ, ki je bil tudi prvi referent na tem zboru. Prisotni so dali svojo podporo Martinu Kiselaku, ki ga naši bralci že poznajo iz lanskoletne akcije asfaltiranja v Kungoti (le-ta je namreč podal ostavko na svoj položaj predsednika KO). V razpravi je bilo soglasno rečeno, da naj Martin Kiselak tudi v bodoče vodi ta KO in da ne bodo dovolili rovarjenja proti tistim, ki so toliko storili za kraj, kajti nikakor ne želijo razbijati enotnosti, ki je še do nedavnega vladala v tej vasi na Dravskem polju. Morda v letošnjem letu res ne bodo mogli realizirati celotnega programa dela, ki so ga sprejeli, vendar pa so se izjasnili za ureditev cestne razsvetljave, ki je glede na to, da njihovi otroci hodijo v šole v Kidričevo, nujna, vsekakor pa tukaj potrebujejo tudi pomoč KS, ki jim mora pomagati pri njihovih prizadevanjih. **FM**

PRAZNOVANJE V APAČAH

V soboto, 11. marca smo se v večernih urah zbrale apačke žene, da bi proslavile naš 8. marec. Takšno snidenje je pomembno predvsem za žene, ki smo vedno zaposlene z domom, skrbmi in delom.

Navzoče je pozdravil Martin Mojzer ter spregovoril o pomenu praznovanja. Pionirke pa so nastopile z recitacijami svojim mamicam.

Lepo organiziran večer je zasluga Marije Valentan, Anice Robič in Kopusarjeve mame, Marije in Elke.

Po zakuski so žene pele in plesale ter se zabavale ob spremljavi Martina Mojzerja in njegove žene Tilčke vso noč. Žene smo družabni večer raztegnile na vso noč.

Pozdravljamo vse žene ter jih vabimo, da se nam pridružijo ob vsakoletnem praznovanju. **VM**

Ustanovitev mladinskega kluba v Kidričevem?

V Kidričevem je že dalje časa mnogo govora o pomanjkanju prostorov za klub, v katerem bi imela mladina svoj prostor, klubski prostori pa bi služili tudi drugim organizacijam in društvom za sestanke in podobno.

Pred nedavnim je komisija za ustanovitev kluba političnih organizacij v Kidričevem obravnavala program dela mladinskega kluba, sistem vodenja in mentorstvo; možnosti financiranja in vzdrževanja ter sodelovanje z mladino iz TGA in aktivni v krajevnih skupnostih. Klub bi bil samostojna institucija pod okriljem ZMS Kidričevo, vodil pa bi ga naj odbor 7 članov, 4 bi bili iz mladinske organizacije, 3 pa predstavniki ZKJ, SZDL in KS Kidričevo. Poslednje imenovani bi prevzeli men-

torstvo nad klubom. Sredstva za delo kluba bi morali zagotoviti iz raznih virov, odprli pa bi ga naj ob krajevnem prazniku, kar bi naj pomenilo prelomnico v delu mladinske organizacije v Kidričevem.

Po osnutku delovnega programa mladinskega kluba bi naj bil ta odprt ob torkih za shajanje mladih, prebiranje časopisov in revij, igranje šaha, vsak prvi torek v mesecu pa bi bilo enournou predavanje v sodelovanju z DU, vsak drugi torek pa enourni glasbeni koncert. Poznejši čas bi bil rezerviran za seje in sestanke. Ob sobotah bi bil čas za zabavno življenje mladih. Ob nedeljah bi naj bil mladinski ples. **MF**

Težave majšperške Zaščite

Obrat usnjene konfekcije „Zaščita“ v Majšperku je naslednik nekdanje tovarne strojil, ki je dajala kruh mnogim haloškim ljudem, a so jo leta 1964 uknili. Inž. Janko Kovačič, vodja obrata, nam je pojasnil lanskoletne poslovne uspehe kombinata KONUS iz Slov. Konjic, pa tudi probleme obrata Zaščita.

Kombinat Konus iz Slovenskih Konjic je v lanskem letu presegel proizvodni načrt za 10 % v primerjavi z 1970 letom. Dohodek se je lani zvišal za 7 %, storilnost pa za 5 %. Vidni uspehi so bili doseženi tudi v izvozu proizvodnih artiklov, saj se je izvoz povečal za 15 % in to predvsem na konvertibilna področja. Več sredstev, kot je bilo predvidenih, oziroma na razpolago pa je kombinat uporabil za investicije. Angažirana obratna sredstva so se v lanskem letu znižala za 7 %. Zvišale so se tudi terjatve do kupcev, in sicer za 4 %, znižale pa so se obveznosti kombinata, za 31 %. Kljub temu pa je razlika med terjatvami in obveznostmi 35 milijonov dinarjev (novih). Od ostanka dohodka, ki se je delil na zakonske in pogodbene obveznosti, osebne dohodek in na ostanek za sklade je bilo lani oddvojenih za rezervne sklade podjetja 7 milijonov dinarjev (3,4 %), za posojilo skupnih rezerv SRS in občine Slovenske Konjice pa 4,9 %. Posojila za nerazvita področja so znašala 20,3 %, za poslovni sklad in osnovna sredstva podjetja je bilo oddvojenih 39,3 %. Tudi preostala sredstva so bila izkoriščena v skladu s proizvodnim načrtom podjetja. Poprečni osebni dohodek je znašal 1.288,85 dinarjev, skupna realizacija pa 222.409.661 dinarjev. Skratka, poslovni uspehi Kombinata so bili zadovoljivi in so presejali proizvodni načrt.

Nekaj več težav in slabše proizvodne uspehe pa so dosegli nekateri dislocirani obrati, med katerimi je tudi Zaščita iz Majšperka, ki je lanskoletni proizvodni načrt dosegla samo z 86,9 %, kar pa je vzrok predvsem zaradi zvišanja cen surovin in zaradi velikega angažiranja, oziroma prekoračitve obratnih sredstev. Realizacija proizvodnje pri kombinatu znašala 140,5 %, pri obratu Zaščita pa samo 105 %. Zaradi zvišanja cen osnovnih surovinam in pa devalvacije

dinarja so pri Zaščiti izgubili 89.000 dinarjev. To pa so sredstva, ki v takem obratu pomenijo precej. Manjše finančne uspehe pa so v obratu dosegli tudi zato, ker je precej surovin ostalo v polproizvodnji, kajti v lanskem letu se obrat ni pojavljal na tujih tržiščih. V sklopu kombinata deluje več obratov, od katerih so tisti, ki izdelujejo predvsem zimske artikle, pri delitvi skupnega dohodka zelo prizadeti, ker ne dosežejo zadovoljivih proizvodnih rezultatov. Med take obrate spada tudi majšperška Zaščita, ki ima za letošnje leto celo manjši proizvodni načrt, kot ga je imela v preteklih letih.

Zanimalo nas je, kako je z možnostjo zaposlovanja novih delavcev v tem obratu. Janko Kovačič pa je dejal, da se število zaposlenih v obratu iz leta v leto manjša in da od 1967. leta niso sprejeli niti enega novega delavca. Ob ustanovitvi obrata (1965. leta) je bilo zaposlenih 150 delavcev, predlanskim jih je bilo samo še 75, lani 67 in letos jih je ostalo samo 64. Pričakujejo, da se bo število zaposlenih še zmanjšalo. V sanacijskem načrtu obrata imajo sicer nabavo neka-

terih novih strojev, vendar zaradi pomanjkanja sredstev do realizacije tega načrta ni prišlo. Zaradi tega pa ni bilo možnosti za zaposlovanje nove delovne sile. Omeniti velja tudi, da so kapacitete prostorov mnogo večje, saj bi lahko bilo v dveh izmenah zaposlenih kar 200 ljudi, to pa je za te pasivne predele Haloz precej. Težave pa so tudi z zastarelim strojnimi parkom, saj je 18 strojev popolnoma zastarelih in so obratu samo v breme.

V kombinatu imajo poseben sklad za individualno gradnjo stanovanj, katerega sredstva pa se delijo vsakemu obratu po številu zaposlenih in tako je Zaščita dobila za letošnje leto samo 43.000 dinarjev, ki jih je razdelila osmim potrošnikom po 6.000 in 5.000 dinarjev. Tudi za sodelovanje pri gradnji stanovanjskega bloka, ki ga bo pričela letos graditi TVI, niso pristopili, ker se je pojavilo pomanjkanje finančnih sredstev.

V majšperški Zaščiti trenutno torej šepa, posledica tega pa je lanski negativen rezultat poslovanja, saj so proizvodno leto končali z 89.486 dinarji izgube, medtem ko so v preteklem letu dosegli 156.458 dinarjev dobička.

-mn-

Naše mamice so praznovale

Mladi člani RK OŠ Makole smo pripravili našim mamicam ob njihovem prazniku proslavo in jih pogostili. Proslava je bila v nedeljo. Pripravili smo jo pod vodstvom tovarišice Sonje Plaznik. Matere so se odzvale našemu vabilu in dvorana je bila polna. Nastopili so recitatorji, pevski zbor in tamburaši, ki jih vodi tovariš Svagan. Najmlajši pa so zaigrali igrice Mojca in živali. Po proslavi smo mame še skromno pogostili. Pogostitev smo pripravljali ob pomoči tovarišice Marije Lončarič. Zahvaljujemo se vsem društvom in organizacijam, ki so v ta namen prispevale denar, posebej še občinskemu odboru ZB iz Slov. Bistrice, da smo pogostitev sploh lahko izvedli.

Spomnili smo se tudi tistih žena, ki se naše proslave niso mogle udeležiti in samejavo v svojih hišah, raztresenih po hribih ali pa jih je že prikovalo na posteljo bolezen. Takih žena je v našem kraju veliko. 8. marca smo jim ponesli darila, ki jih je pripravila tovarišica Marija. Socialno ogrožene pa so dobile pakete. Denar zanje smo zbrali po vaseh z bloki za ostarele in tako smo lahko osrečili okrog petinsemdeset žena. Marsikateri so se orosile oči, ko smo jim stisnili roko in ji v imenu podmladkarjev čestitali.

Bilo nam je toplo pri srcu, saj smo razveselili žene, ki se jih mogoče celo leto nihče ne spomni.

Janica Rojs

Mladina želi konkretnih akcij

Pod predsedstvom Ludvika Turina je bila v petek, 17. marca t.l. prva seja komisije za vprašanja mladih, ki deluje pri komiteju občinske konference ZKS Ptuj. Osnovna naloga komisije je, da usposablja mlade komuniste za širše družbeno in politično delo ter usmerja dejavnost vse mladine v občini.

Na seji so se dogovorili, da bodo v prvi polovici aprila sklicali skupni posvet vseh mladih komunistov, ki jih je v ptujski občini nad 200 in se z njimi pogovorili o nadaljnjem delu po interesnih področjih. S splošno politično akcijo želijo spodbuditi delo mladih ljudi na vseh področjih gospodarskega in družbenega življenja. Le ob konkretnem delu, tako ob uveljavljanju ustavnih amandmajev v delovnih organizacijah, kot pri razvijanju krajevne samouprave in na drugih področjih, se bodo mladi tudi usposabljali za prevzemanje odgovornih družbenih dolžnosti. Povezano s tem želijo mladi tudi ustrezno zastopstvo v občinski skupščini in v drugih družbenih forumih v občini. Zato se bodo že sedaj začeli kadrovske pripravljati na skupščinske volitve, ki bodo prihodnje leto.

Ena od konkretnih nalog, ki jih

bodo obravnavali mladi komunisti na svojem skupnem posvetu, je akcijski program komiteja za uresničevanje stališč III. konference ZKS o socialnem razlikovanju. Mladi ugotavljajo, da je bilo o problemih socialne diferenciacije v ptujski občini doslej povedanih že precej, tudi ostrih besed, toda konkretno napravljenega pa je bilo še zelo malo. Prav mladina s svojo revolucionarnostjo in moralno neoporečnostjo, v marsikaterem primeru pa tudi z neposredno prizadetostjo, je v prvi vrsti poklicana, da dosledno pomaga pri odpravljanju neupravičenih socialnih razlik. To bo tudi ena od konkretnih akcij, kjer se bo mladina polno angažirala.

F. Fideršek

ZELENA LUČ ZA REKONSTRUKCIJO STEKLARNE SLOV. BISTRICA

Odborniki Skupščine občine soglašajo z izdajo dovoljenja za rekonstrukcijo peči v Steklarni BORIS KIDRIČ v Slov. Bistrici, če bodo v projektu in dokumentaciji peči izpolnjene vse zakonske zahteve. Ta sicer upravna zadeva je prišla na dnevni red Skupščine, ker sedaj STEKLARNA „zastropnja“ bližnjo okolico s fluorom. Zato je bilo že več pritožb občanov, ki v bližini stanujejo, precej razprav pa je bilo zaradi tega tudi že na skupščini občine. Odborniki podpirajo težnje po razvoju Steklarne, izboljšanju delovnih pogojev zaposlenih in odpiranju novih delovnih mest, vendar pa mora biti zagotovljeno, da se zrak ne bo še bolj onesnaževal. Strokovnjaki zagotavljajo, da bo z zamenjavo peči na električne stanje izboljšano (indeks proti sedanjemu stanju 100:1), odborniki pa so obljubam verjeli. Upajamo, da niso bili zapeljani.

tf

DVA REPUBLIŠKA PRVAKA ZOPET IZ IMPOLA

Minulo nedeljo je v organizaciji judo podzveze Maribor bilo v Mariboru republiško prvenstvo za člane v judu. Prvenstva se je udeležilo 82 tekmovalcev iz 15 klubov. Med njimi seveda lepo število tudi iz Judo kluba Impol iz Slov. Bistrice. Kljub najmočnejši udeležbi, ki jo ta športna panoga zmore, pa so presenetljivo vsa prva mesta ostala v vzhodni Sloveniji. Od petih republiških naslovov sta šla dva v Slov. Bistrico, dva v Maribor in eden v Velenje. Preden preidemo na rezultate moramo pojasniti, da večkratni republiški in državni prvaki v lahki kategoriji Stanko Topolčnik ni nastopal v „svoji“ lahki kategoriji, temveč v polsrednji. Kot državni prvaki ima namreč pravico sodelovanja na državnem prvenstvu v lahki kategoriji in je zato raje prepustil mesto klubskemu tovarišu Vidmajerju. Znano je, da ima Impol ravno v lahki kategoriji največ tekmovalcev. To se je pokazalo tudi na tokratnem prvenstvu, saj so Bistričani osvojili v lahki kategoriji prvo, tretje in četrto mesto ter v polsrednji prvo. S temi uspehi so še povečali naskok v tekmovalstvu za slovenski pokal, saj že vodijo s 111 točkami,

dugouvrščena Olimpija iz Ljubljane pa jih ima 64.

Rezultati: Lahka/kategorija, polfinale: Vidmajer (Impol): Soršak (Impol) 10:0; Franjič (Olimpija): Fifer (Impol) 10:0. Finale: Vidmajer (I): Franjič (O) 3:0. Vrstni red: 1. Vidmajer, 2. Franjič, 3. Soršak, 4. Fifer.

Polfinali: Polfinale: Topolčnik (I): Tansek (Velenje) 10:0; Jereb (Alpina): Kralj (Maribor) 3:0. Finale: Topolčnik: Jereb 3:0. Vrstni red: 1. Topolčnik, 2. Jereb, 3. Tansek, 4. Kralj.

Srednja: Polfinale: Mithans (M): Artač (O) 10:0; Raner: Bevk (oba Branik) 10:0. Finale: Mithans: Raner 0:10. Vrstni red: 1. Raner, 2. Mithans, 3. Bevk, 4. Artač.

Poltežka: Zaplotnik (Triglav): Ocvirk (O) 3:0; Blažič (M): Sajko (M) 10:0. Finale: Blažič: Zaplotnik 10:0. Vrstni red: 1. Blažič, 2. Zaplotnik, 3. Sajko, 4. Ocvirk.

Težka: Pugelj (Velenje): Padavac (Alpina) 10:0; Mihelič (Nagovka): Stanojevič (Šiška) 10:0. Finale: Mihelič: Pugelj 0:7. Vrstni red: 1. Pugelj, 2. Mihelič, 3. Padavac, 4. Stanojevič.

tf

Prodana parcela seneških gasilcev

Poseči moram dvajset let nazaj. Ljudje, ki se danes približujemo petdesetim letom, smo bili takrat mladi, polni zanosa in poleta. Povojna leta so bila leta neutrudnega dela in ustvarjanja. Prva leta po vojni smo se udeleževali prostovoljnih akcij po vsej domovini, pozneje smo pričeli delati doma. Tudi gasilska društva so takrat na novo zaživela. V Senešcih, ki se s sosednjimi vasi razprostirajo po zelo obširnem hribovitim terenu, ni bilo gasilskega društva, čeprav je le-to vsekakor zelo potrebno. Zbrali smo se torej in odločili, da tudi mi ustanovimo gasilsko društvo. Čeprav nismo imeli ničesar razen dobre volje, smo se pogumno lotili dela. Najprej smo morali imeti parcelo, ki bi na njej zgradili gasilski dom. Prav v središču vasi je bila primerna parcela, ki je imela šest skupnih lastnikov, ki so bili knjiženi tudi v zemljiški knjigi. Tudi med temi lastniki so bili naši soustanovitelji, ki se niso prav nič branili dati parcelo gasilskemu društvu. Na najlepšem ravnem terenu ob cesti so imeli lastniki grede, ki so jih imenovali glavatišče, kajti prostor je bil primeren za obdelavo zgodaj spomladi in so tam ženske posejale najzgodnejšo zelenjavo. Prav ta prostor je bil najbolj primeren za gasilski dom. Brez pomišljanja so ljudje opustili grede. Na takratnem krajevem odboru v Podgorcih so vsi lastniki podpisali pogodbo št. 301/1-52, s katero odstopajo parcelo Gasilskemu društvu Senešci.

S kakšnim zanosom je mladina pa tudi starejši takrat prišla za delo, je danes težko povedati. Nedelje smo preživeli na lednah, kot smo prostor imenovali. Vozili smo zemljo od vseh mogočih strani in zasipavali velike jame, skopali globok jarek, da se voda, ki je pritekla s hriba, ni razlivala po trati in končno zasidali v ozadju parcele lipe, ob cesti pa topole. Kmalu je stal na njej tudi gasilski dom, ki je med najlepšimi v bližnji okolici. Pričeli smo s prostovoljnimi akcijami, delali neumorno in kmalu je bilo naše društvo eno najaktivnejših. Gasilci so se udeleževali akcij in prireditvev in na tekmovanjih nekajkrat dosegli vidne uspehe.

Tako je bilo vse v redu nekako do leta 1968, ko je katasterski uslužbenec ugotovil, da je parcela, ki na njej stoji gasilski dom, postala last skupnega ljudskega premoženja. Pozanimali so se na več krajih in svetovali so jim, naj napravijo vlogo na občino, da jim dodeli parcelo, ki jo že več kot 15 let koristijo. 20. januarja 1969 so na Skupščino občine Ormož napravili vlogo, ki v njej med drugim navajajo: Prostovoljno gasilsko društvo prosi naslov za določitev imetnika pravice do lastnine in uporabe nepremičnin družbene lastnine za zemljiško parcelo št. 578 k. o. Senešci. Prošnjo utemeljujemo s sledečim...

Dne 3. julija 1969 so prejeli od občine odgovor št. 465-11/69. Glasi se dobesedno:

Slovenija vino, samostojni obrat „JERUZALEM“
ORMOŽ

ZADEVA: Prostovoljno gasilsko društvo Senešci — dodelitev zemljišča

Odstopamo vam vlogo prostovoljnega gasilskega društva Senešci, ki prosi za dodelitev zemljišča — parcela

št. 578 travnik, pripisane vložku 101 k. o. Senešci, katere imetnik pravice uporabe je vaša gospodarska organizacija.

V vednost:

Prostovoljno gasilsko društvo Senešci
Načelnik
oddelka za gospodarstvo
FRANC KRIZMANČIČ

Po prejemu tega dopisa so si gasilci oddahnil, saj so bili prepričani, da Kombinat njihove vloge ne bo zavrgel. Vendar so na rešitev čakali zaman. Nasprotno; v januarju 1971. leta je prišel k tajniku gasilcev bivši član gasilskega društva Senešci in mu povedal, da je parcelo kupil za 120 dinarjev, da gasilci nimajo na njej več kaj iskati. Presenečeni tajnik si je vzel dan dopusta in šel k direktorju kombinata. Le-ta je pregledal prošnjo gasilcev in kopijo občinskega dopisa, obljubil tajniku, da bodo takoj uredili vse potrebno ter takoj v navzočnosti tajnika telefoniral na katasterski urad, naj pogodbo med Kombinatom in Antonom Meškem iz Senešci ustavi. Ponovno je obljubil, da bodo v najkrajšem času uredili vse potrebno in

nemudoma obvestili o vsem društvu. Gasilci so zopet čakali, k direktorju je hodila ponovno tajnikova žena, predsednik in mogoče še kdo in vsi so se vračali z obljubami o ureditvi.

Cetrtega septembra 1971 pa je društvo prejelo dopis Kombinata, v katerem piše med drugim: Večkrat so bila postavljena vprašanja s strani nekaterih vaših funkcionarjev članov društva glede zemljišča, kjer stoji gasilski dom in glede preostalega zemljišča okrog doma...

Nato navajajo, da so društvu dodelili parcelo št. 86, to je stavbišče, ki na njej stoji gasilski dom. Meja gre naravnost po zidu doma in gasilci ne morejo storiti niti koraka okrog doma po svojem. Prostor, ki so ga sami uredili in je primeren za gasilske vaje, prireditve in proslave, je last Antona Meška, ki ga je društvo pred leti izključilo in se je z nakupom parcele hotel maščevati gasilcem. Da je tako, je razvidno iz tega, ker prostora ne more uporabljati za drugo kot pašnik, le-ta pa ni najnujnejši za njegovo življenjsko raven. Mislimo, da bi Anton Meško kot seneški vaščan le

moral imeti nekoliko več razumevanja do gasilskega društva, ki je ena najhumanejših organizacij.

Kombinat v svojem dopisu navaja, da je po intervenciji funkcionarjev gasilcev dal knjižiti gasilcem služnostne pravice na 'sporni parceli, vendar v zemljiškoknjiznem izpisku piše dobesedno: Bremen ni!

Kombinat trdi, da nobenega dopisa od občine ni nikoli prejel in ga ni, v spisu na občini pa imajo kopijo in odprave dopisa dne 2. julija 1969. Seneški gasilci sprašujemo, če je res, da kljub temu, da smo dvakrat pravočasno intervenirali, ni nobene rešitve in bomo na tistem, kar so nam z dobro voljo odstopili in pomagali urediti seneški vaščani, morali mole-dovati za milost nekoga, ki že vnaprej pravi, da na svoji zemlji dela kar sam hoče in bo najprej posekal naše dreve?

Česen proti malariji

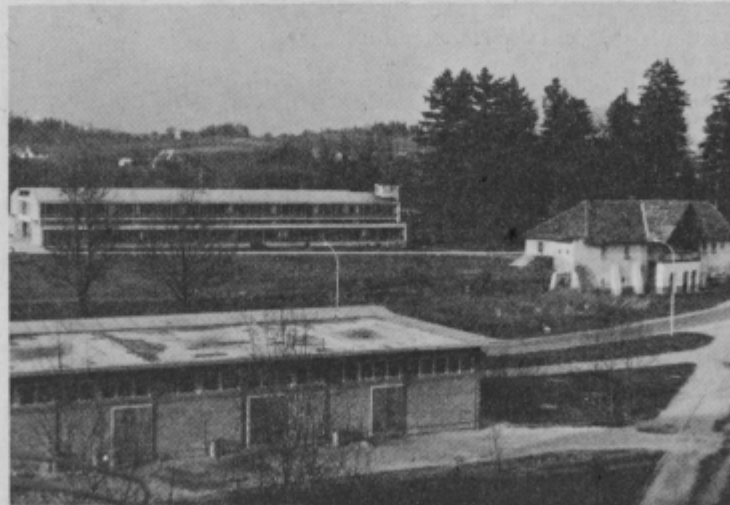
Česen je prastaro sredstvo, k ga povsod po svetu uporabljajo ljudski zdravniki. Narodi na Balkanskem polotoku ga na primer uporabljajo kot zdravilo proti „vampirjem“. Dva znanstvenika s kalifornijske univerze pa sta ugotovila, da rastopina česna v vodi od sila uspešno uničuje ličinke ce ce muhe in nekaterih komarjev, ki prinašajo malarijo.

S česnovo rastopino sta v laboratorijih uničila nad desetstisoče ličink nevarnih žuželk. Poskuse sta nadaljevala tudi na prostem, kjer sta spuščala v vodo česnov ekstrakt. Bili so zlasti uspešni v obsežnih močvirjih s stoječo vodo. Ekstrakt česna se je zelo hitro mešal z vodo in je rastopina prekrila velike površine. Oba ameriška znanstvenika nameravata proizvajati česnov ekstrakt tudi industrijsko ter ga prodajati. Sodita, da je sredstvo sto-odstotno uspešno; še zlasti, ker se je mrčes že precej navadil na standardne insekticide, s katerimi ga skušajo iztebiti.

Pri vsem tem pa je nekaj nerodnega: potrebno bi bilo najti tudi sredstvo, s katerim bi mogli odstraniti tudi neprijeten vonj novega preparata. Eden od obeh znanstvenikov se mora ves čas od začetka poskusov s česnom ob vrnitvi domov preoblačiti v garaži in biti vsaj dve ure pred srečanjem z družino na vrtu pred hišo. Če pa vleče veter v smeri stanovanja, si mora poiskati kakšen drug prostor za „zračenje“.

KLUB OZN NA PTUJSKI GIMNAZIJI OB DOGODKI NA KOROŠKEM

Odnos Avstrije do slovenske manjšine na Koroškem je predmet mnogih polemik in časopisnih člankov. V zadnjih mesecih je ta problem postal še bolj pereč, svoj vrh pa je dosegel s sodnim procesom proti slovenskemu mladincu Marjanu Borutu Šturmu. Nepravilne obsodbe so vzbudile val protestov v vsej Sloveniji. Pridužili so se jim tudi naši gimnazijci s protestnim pismoma, ki sta bili poslani avstrijskemu konzulatu v Ljubljani in zveznemu sekretariatu za zunanje zadeve v Beogradu, v katerih so zbrani podpisi vseh dijakov ptujske gimnazije, ki so s to gesto dokazali, da jim nikakor ni vseeno, kaj se dogaja z našimi rojaki onstran Karavank. Odnos avstrijske vlade do naših zamejcev vsekakor ni takšen, kot bi moral biti in naša dolžnost je, da skušamo z vsemi močmi vplivati na avstrijsko vlado, da izpolni svoje obveznosti do naše manjšine in ji zagotovi nemoten razvoj.

Staro in novo (osn. šola Pohorski odred) ob mestnem parku v Slovenski Bistrici. Pričakovati je, da bosta še dolgo prijatelja, tako zatrjujejo tudi v Zavodu za spomeniško varstvo v Mariboru.

Viktor Horvat

Zvezdana Veber

Z OBČNEGA ZBORA KO ZZB SL. BISTRICA Južnoafriško vinarstvo

V preteklem tednu je krajevna organizacija ZZB in vojaških vojnih invalidov Slov. Bistrica pregledala svojo preteklo dejavnost. Največ pozornosti so v tem obdobju posvetili idejnosti v organizaciji in skrbi za vsakega posameznega člana, za njihovo zdravstveno in materialno stanje v okvirih danih možnosti. Posebno skrb so posvečali tudi materam padlih in njihovim otrokom kakor tudi reševanju stanovanjske problematike članstva. Socialno šibkim so dajali enkratno pomoč.

Krajevna organizacija ZZB in vojaških vojnih invalidov Slov. Bistrica šteje danes 243 članov, od tega 98 bivših aktivnih borcev in 11 članov — vojaških vojnih invalidov. Od skupnega števila je 27 družinskih invalidskih upokojencev.

Materialno stanje precejšnjega števila članov je zelo skromno. 51 udeležencev NOB, ki so danes v pokojju, sprejema pokojnine, ki so precej nižje od poprečja ostalih upokojencev. Pravi pa danes v največji meri bolehalo za različnimi boleznimi, ki so posledica preteklosti.

Ne samo v okviru občine, ampak tudi v republiki bo potrebno reševanje

problematike vojskih vojnih invalidov, predvsem na področju zdravstvenega stanja in stanovanjske problematike. Po analizah zdravstvenega dispanzerja bolehalo člani ZZB predvsem na prebavilih, živcih in sladkorni boleznih. Borci, ki niso vojni invalidi pa le z težavo uspejo uveljaviti kopalno-klimatsko zdravljenje, kar bi bilo za nje zelo potrebno.

Nič manj pomembno vprašanje ni v zadnjem času stanovanjska problematika. Organizacija ZZB namerava v prihodnje z zbranimi sredstvi pospešiti predvsem družbeno gradnjo borčevskih stanovanj, predvsem za socialno šibke borce, ki ne morejo z lastnimi sredstvi rešiti tega problema. Zbor je opozoril tudi na primere nepravilnega odvzema priznavalnin. Mnenja so bili, da je komisija za borce in invalide pri občinski skupščini odvzela priznavalnine nekaterim članom tudi neupravičeno.

Na skupščini so razpravljali tudi o premestitvi spomenika NOB iz središča mesta Slov. Bistrice, vsled preureditve prometnega toka v tem delu, na kraj, primeren za ta spomenik v mestu.

VH

NEKLEPČNI KRAJEVNI POLITIČNI AKTIV SL. BISTRICE

Pretekli teden se je v Slov. Bistrici sestal krajevni politični aktiv. Kljub nekaterim opravičenim izostankom pa je bilo več neupravičenih. Od 30 vabljenih se je udeležilo samo 10 članov, kar pa je toliko bolj neodgovorno, ker je dnevni red obsegal priprave na zbor volivcev in krajevno konferenco SZDL Slov. Bistrica. Kako si je ob takšni zainteresiranosti nekaterih izvoljenih predstavnikov mogoče zamišljati odgovore, ki jih bodo morali dati na zborih volivcev občanom in članom krajevne konference SZDL, si je težko zamisliti. Ob tem ni prazna tudi trditev, da se bo zaupanje v končne rezultate zborov volivcev med občani precej omajalo, še posebno, ker mnogi sklepi in predlogi, sprejeti na zborih v preteklih letih, še danes niso uresničeni in jih bodo morali ponovno postavljati na dnevne rede. Ali ni ob tem upravičeno poklicati na odgovornost tudi tistih, ki niso, kot izvoljeni predstavniki občanov, opravičili njihovega zaupanja, vsled svoje neaktivnosti?

Kljub nesklepčnosti pa so udeleženci obširneje razpravljali o nekaterih vprašanjih, o katerih bodo morali seznaniti tudi volivce na občnih zborih. Posebno pozornost so ob tem posvetili pretekli dejavnosti KS in njenim bodočim nalogam. Bili so mnenja, da mnogih sprejetih nalog s preteklih občnih zborov niso uspeli uresničiti predvsem vsled pomanjkanja finančnih sredstev in kadrov. Velik del sredstev (okoli 7 milijonov) je še sedaj, v obliki neporavnanih obveznih denarnih prispevkov pri občanah, ki tudi nosijo del krivde za neizpolnjene programe KS Slov. Bistrica.

V 1972 letu je KS Slov. Bistrica sprejela dve pomembnejši nalogi. Na prvem mestu je ureditev ceste I. reda skozi Slov. Bistrico in istočasno ureditev kanalizacije ob njej ter Ljubljanske ulice v celoti. Predvidevajo, da bo ta investicija veljala nad 100 milijonov. Medtem ko bodo obnovo ceste skozi mesto izvršili s sredstvi republiškega cestnega sklada pa bo morala KS Slov. Bistrica zagotoviti sredstva za ureditev kanalizacije in pločnikov. V drugem planu pa bodo v okviru

finančnih sposobnosti uredili tudi nekatere mestne ulice (pri blokkih, Stadijska, Prečna, Borisa Vinterja, Izseljeniška in parkirni prostor ob Ljubljanski cesti) ter sodelovali v obnovi mestnega kopalništva v Slov. Bistrici. Za uresničitev teh nalog bo potrebovala prek 3.520.000 din, za vzdrževanje komunalnih objektov pa še nadaljnjih 385.000 ND. Obnove so potrebne tudi mestne zelenice. Za uspešno izvajanje sprejetega programa bo potrebno omogočiti potrebna finančna sredstva in izpopolniti kadrovske strukture v KS. O tem bodo razpravljali tudi na zborih volivcev, ki bodo v Slov. Bistrici 23. in 24. tm.

VIKTOR HORVAT

Zapuščena domačija

Kot mnoge višinske predele v Sloveniji, tudi na območju bistriškega Pohorja pričakuje podobna usoda. Ze nekaj let nazaj odhajajo prebivalci iz hrbovskih naselij v industrijske centre, zahtevnejši pa celo v tujino. Takšni premiki pa puščajo za sabo tudi nekatera neresena vprašanja, med katerimi so najboljčutnejša skrb za ostarele kmete in onemogle, ki si s svojim delom ne morejo več zagotoviti potrebnega standarda. Niso redki primeri, da otroci ali sorodniki, katerim so sedaj že ostareli občani s svojimi žulji in celodnevni garantem na njivah ali gozdovih omogočili lepšo bodočnost, sedaj na nje radi pozabljajo. Takšna neodgovornost postavlja pred družbo naloge in ne malokrat tudi socialne probleme, katere pa ublažijo, nikakor pa jih ne bodo uspeli odpraviti v celoti.

Opuščene domačije postajajo tako vse pogostejša podoba današnjega časa. V nasprotju s tem pa je opaziti hitro naraščanje števila prebivalstva v centrih. Fotografija in tekst: Viktor Horvat

Nadprodukcija vina in nenavadni padec cen južnoafriškimi vinom za časa prve svetovne vojne, ki ob takratnih pogojih niso mogla biti eksportirana, je prisilila JUŽNOAFRIŠKE VINOGRADNIKE ustanoviti lastno centralno organizacijo za prodajo in izvoz vina, ki se je od tedaj pa do sedaj razvila v svetovno znano izvozno organizacijo „K. W. V.“, s polnim imenom „Kooperative Wijnbouwers Vereniging van Zuid-Afrika.“

Ta je na vse le možne načine spodbujala v njej združene vinogradnike pred vsem na zboljšanje kvalitete vin. V ta namen je stavljala K. W. V. svojim članom na razpolago pri njej izsušene strokovnjake vinogradnike in enologe.

Vinogradniški strokovnjaki tega združenja še dandanes izbirajo in prevzemajo pri vinogradnikih za izvoz sposobna vina ter ta vina na podlagi preizkušenj v najmoderneje urejenih vinarških laboratorijih v kleteh združenja negujejo in pripravljajo za izvoz. Tako se je tekom let doseglo, da gre 90% južnoafriških vin v izvoz prek in iz kleti „K. W. V.“

Vrenje ali fermentacija vinskega mošta v tankih, ki jih je uvedlo prvo kletarstvo Zvezne republike Nemčije in to pod pritiskom, je sedaj nekako ustaljena oblika predelave vinskega mošta v vino v Južnoafriški republiki.

V splošnem so temperature v južnoafriških kletah, tudi tistih pod zemljo, previsoke, pa morajo zaradi tega kleti redno ohlajevati. Zaradi tega dozoreva večina belih kakor rdečih vin v nadzemnih kletah, kakor na primer pri nas na jugu, v Italiji, Franciji in severni Afriki. V nadzemnograjenih kletah potom ventilacije, dobre izolacije in z umetnim ohlajevanjem drže vse leto temperaturo na primerni, vedno enaki višini.

Seveda je kletarjenje v nadzemnih kletah priporočljivo in možno le za vina južnega tipa, ne pa za vina severnega tipa, kakor na primer za vina iz severovzhodne Slovenije, Av-

strije, Nemčije, Švice in severne Francije.

Ker so južnoafriška vina pri transportu v Evropo ali pa tudi v severno Ameriko izpostavljena ekstremnemu nihanju temperature, je južnoafriška organizacija za izvoz vina „K. W. V.“ uredila na njenem sedežu v Paarl-u moderno vinsko klet z najsodobnejšimi hladilnimi napravami.

V kletih K. W. V. se vina stabilizirajo in pripravljajo tako dolgo, da je vino sposobno za prevoz in zaščiten pred vsemi možnimi kvalitetskimi okvarami za časa prevoza, upoštevaje pri tem pravilo, da morajo vina po končanem „šolanju“ ohraniti svoj prvotni značaj.

K. W. V. ima tačas petero velikih klet s skupno kapaciteto 2.270.000 hl torej za več kot polovico letne proizvodnje vseh južnoafriških vinogorij. Samo njihova moderna klet v Paarl-u ima kapaciteto 1.360.000 hl.

Po poročilu Dr. G. F. Berset-a iz Monteta v Franciji, ki pa ga pisec tega sestavka ni mogel preveriti, je v kleti v Paarl-u petero hrastovih sodov, katerih vsak drži 95.000 hl ali 950 vagonov po 100 hl vina.

Te zares velikanske sode so na kraju samem naredili in sestavili iz hrastovega lesa portugalski sodarji. J. Z.

OBČINSKA PRVENSTVA

KOŠARKA

TVD PARTIZAN-HAJDINA PRVAK

Odigrano je bilo zadnje kolo občinskega prvenstva za društva TVD-Partizan in so bili doseženi naslednji rezultati: Kidričevo:Rogoznica 35:28, Prvenci:Markovci 20:0 b.b. v predzadnjem kolu pa so bili rezultati naslednji: Markovci:Kidričevo 16:58, Rogoznica:Hajdina 40:63

Končna uvrstitev je naslednja:

Hajdina	4	4	0	339:154	8
Kidričevo	4	3	1	171:143	6
Prvenci	4	2	2	161:135	4
Rogoznica	4	1	3	118:203	2
Markovci	4	0	4	84:238	0

Na srednješolskem tekmovanju v košarki je bila odigrana odločilna tekma za naslov prvaka in je zmagala ekipa ESS nad svojimi sovrstniki iz gimnazije. Rezultat je bil 60:42, kar je nedvomno presenečenje, obenem pa lep uspeh dijakov ESS, ki so letos skupaj z dekleti osvojili oba naslova.

NAMIZNI TENIS

Prejšnjo nedeljo je bilo v domu JLA Ptuj odigrano finalno tekmovanje ekip, ki so dosegle naslednje rezultate: Partizan-Rogoznica:ZMS Ptuj 4:5, Stojnci:ZMS Ptuj 0:5, Hajdina:Rogoznica 1:5, Rogoznica:Stojnci 5:1, Hajdina:ZMS Ptuj 1:5, Stojnci:Hajdina 1:5.

Končna uvrstitev je naslednja:

ZMS Ptuj	3	3	0	15:5	6
Rogoznica	3	2	1	14:7	4
Hajdina	3	1	2	7:11	2
Stojnci	3	0	3	2:15	0

Naslov prvaka občine je osvojila ponovno ekipa ZMS Ptuj, ki je s tem že drugi zapored potrdila, da je najboljša ekipa v občini.

anc

„Včeraj bi bila morala sprejeti v službo novo pomočnico.“

„In je nisi?“

„Ne, ker je prevelika za našo moderno kuhinjo.“

Ivko Šoštarčič:

Izletni v ptujsko okolico in preteklost

(Nadaljevanje)

Vse je le še trpek spomin na nekdanjega zavzetega slovenjgoriškega mecenca slovenske kulture, soustavitelja Slovenskega gospodarja, ki je brezplačno delil in razvažal po Slovenskih goricah knjige Slovenske matice, iz rodoljubja gostil vse goste v dvorani v prvem nadstropju, ki je danes brez šip in že propada — sam Čolnik pa je umrl pozabljen in zapuščen pri Treh kraljih. V bližini spominja na leto 1618 kužno znamenje s tremi imeni.

V bližnjem Benediktu je gotška cerkev, ena najstarejših v Slovenskih goricah, vendar je letnica 833 hudo pretirana; kužno znamenje spominja na leto 1532 in Turke. Tudi v tem kraju so skakači iz Radehove imeli okoli leta 1600 svoje pristaše in postojanko. V bližini vasi so gomile in sledovi zgradb iz rimske dobe; tudi v Drvanji in Ihovi so najdeni sledovi rimskih zgradb. Te zgradbe in sledovi v Sp. Senarski napeljujejo na misel, da je to mimo potekala rimska cesta in morda še tudi jantarska pot, vendar dokazov za to še ni. V bližnjem ženjaku so v gozdu južno od današnje ceste, ki se tu prevlaja čez greben, izkopali pred 150 leti slovite „negovske čelade“, ki nosijo prvi znani germanski napis (novejše raziskave datirajo te čelade v čas velikega upora Panoncev — 9. 1. pred n. št. do 15. po n. št.) Zanimiva je baročna zgradba benediškega župnišča iz 17. stoletja z majhno galerijo portretov tamkajšnjih župnikov. Tu je rojen tudi dr. Ploj, skladatelj (1893).

Nad Benediktom se na vrhu hriba dviga mogočna zgradba trikraljevske cerkve, edinstvene arhitekture v poznogotškem, že renesančno navdahnjenem slogu, ki so jo zgradili od 1528 do 1581 let'a. Posebno značilen je „čokasti“ zvonik, s strmo piramidasto streho ter s stopniščem v majhnem mineratu sličnem prizidku zvonika s 117 stopnicami iz osehkega kamna, ki se vijakasto vijejo okoli osrednje osi. Iz zvonikovih lin se odpira eden najlepših razgledov Slovenskih goric na Pohorje in Kozjak, Boč in Ivajnsčico, Golco in Staden, Negovski grad in Kapelo, Benedikt in vihove zvonikov v Gradišču. Čudoviti so iz osehkega kamna izklesani cerkveni portali, stebri, oporniki, svodno rebrovanje, prižnica, nabiralnik miloščine in križa na strešnem slemenu. Izredni so trije oltarji: gotski rezljani krilni oltar iz 16. st., kameniti oltar vnebovzvetja in pred vojno iz delov po navodilih dr. Steleta sestavljeni baročni oltar s Tremi kralji, oba iz 17. st. Ker se je v 17. stoletju romanje preusmerilo v novozgrajeno cerkev sv. Trojice v Gradišču, je trikraljevska izgubila dohodke in ni premogla sredstev za modernizacijo v baroku — to dejstvo pač lahko ocenimo kot srečno naključje, ki nam je trikraljevske cerkev z opremo ohranilo v prvotnem stanju, kakršno se v slovenskih cerkvah le redko vidi. Posebne pozornosti vredna je tudi sosedna zgradba mežnarje iz istega časa s poznogotškim kletnim portalom in okni, nič manj znamenita pa ni izredno lepo račena lipa pri presbiteriju, ki ima obseg debela 575 m ter je druga največja v Slovenskih goricah. Ljudsko izročilo ve povedati, da je trikraljev-

ska cerkev nekoč bila postavljena na štajersko-ogrski meji (res je v 1. pol. 12. stoletja in 1487–1490 Radgona z Negovo bila ogrska!). Druga legenda pripoveduje, da je v oseškem kamnolomu nekoč zasulo tri kame-narje pri delu; na mestu nesreče stoji danes tristransko izklesan kamniti križ, ki je po obliki precej sličen kamnitima križema na slemenu trikraljevske ladijske strehe in številke letnice na križu so presenetljivo podobne onim nad glavnim portalom cerkve — 1558, ki pričajo, kdaj je glavna

(Nadaljevanje prihodnjic.)

Delo klubov OZN in OK K OZN Ptuj

Na skoraj vseh osnovnih šolah v Ptuj in okolici, srednjih in poklicnih, delujejo klubi OZN. Ti so se v zadnjih nekaj letih zelo razširili. Njihovo članstvo iz leta v leto narašča. Vedno več je mladih, ki aktivno sodelujejo v njih, razpravljajo o političnih dogajanjih doma in v svetu, pripravljajo predavanja o aktualnih dogodkih, se poglabljajo v različne družbene pojave, oblikujejo svoje mišljenje ter pogleda na svet. Vendar pa njihovo delo nikakor ne poteka brez težav. Pomankanje literature za predavanja, slikovni material in filmi, priložnostne razstave in proslave je problem, ki iz dneva v dan ostaja nerešen. OK-K-OZN sicer skuša to stanje izboljšati predvsem tako, da bi povezale klube med seboj in nabavila material za njihove sestanke. Ker pa je njena naloga tudi organizacija predavanj za širše občinstvo, priprava seminarjev in podobno, je jasno, da bi pri svojem delu potrebovala pomoč drugih sorodnih interesnih organizacij. Le-te pa do sedaj še niso pokazale posebnega zanimanja za to sodelovanje. Tudi

kadrovski problemi niso ravno majhni, vendar lahko rečemo, da se bo letos stanje izboljšalo. S ponovno ustanovitvijo mladinskega kluba, kjer bodo imele prostor vse specializirane organizacije in profesionalci, ki bo urejeval delo specialnih organizacij, se bo položaj bistveno spremenil. Ta izboljšava bo vsekakor vplivala tudi na delo v osnovnih enotah, klubih OZN, ki se bodo med seboj povezali in si pomagali pri svojem delu.

Zvezdana Veber

Bodoča tašča: „No, kako vam je teknila večerja?“

Bodoči zet: „Izvrstno! Priznati moram, da še nikdar nisem tako imenitno večerjal.“

Najmlajši brat zaročenke: „Mi tudi ne!“

Upnik: „Lepo vas prosim, saj vendar ne morem vsak dan sem hoditi in vas opominjati!“

Dolžnik: „To je res. Pa pridite odslej vsako sredo, če vam je prav!“

Prispevki za ptujsko bolnišnico

Za izgradnjo bolnišnice so darovali na žiro račun št. 524-7651-13 finančna sredstva naslednji darovalci:

1. Dom dr. Marjana Borštnarja, Dornava	1.500 din
2. Mestni kino, Ptuj	200 din
3. Šola Žetale	200 din
4. Delavska univerza Ptuj	200 din
5. Gradbeno podjetje Drava, Ptuj	3.500 din
6. Občinski komite ZKS Ptuj	600 din
7. Kolektiv Postaje Ptuj	600 din
8. Rozalija Kopfer, Grosovčak, Ljutomer	10 din
9. SP Opekarna Žabjak	100 din
10. Občinski sindikalni svet Ptuj	500 din
11. Šolski center za kovinsko stroko, Ptuj	1.500 din

Namesto praznovanja 8. marca so darovali:

12. GP Drava Ptuj	6.000 din
13. Kreditna banka Ptuj	1.000 din
14. Otroški vrtec Ptuj	1.000 din

Člani delovne skupnosti bolnišnice so darovali finančna sredstva v višini

10.780,00 din

Vsem darovalcem iskrena hvala!

DIREKTOR

prim. dr. Mitja Mrgole

Ivan Cimerman: Tri pesmi

RANJENI JELEN

Pošiljša mi tanka bela pisma na vrta češnje cvetijo. Od drznih sunkov vetra je pajkova mreža odvisna vem: tvoje dlani v drugih drhtijo.

Pošiljša mi tanka bela pisma a mene vse bolj žejja po svetu mečeš mi drobce sonca od let neodvisno kot vržejo kost steklemu psetu.

DIAMANTNI NOŽ

Prstni odtisi na steklu in mož vaju steklene obrti, ena je ploskev, a najtrši nož zdvoji jo, zreže do smrti.

Dvoje zrcal do hotela — v svoj grob; zvenko po temi hodnikov iskre, svetel in lep je ta dvojni pokop, najtišje misli se zdaj poslove.

Prstni odtisi in kriki in kri, roka, ki nosi leskeč diamant, ploskev zdrobljena rezko hrešči, v grlu dekleta drobec — njen fant.

STARA DEVICA

Ugasnjena od znotraj.

Težka svila poljubov
Brokat drhtenja
Nylonske solze

Je ne morejo več obiskati.

Njene oči kot dva sarkofaga
Dlani zapuščeno bojišče
Veter ji zapira in odpira vrata v srce

Nikoli ni iskala čmriljev v raztrganih cvetih marjetic.

Noč pokončnega smeha
Jutra s škranjčki in medom
Dnevi zrelih plodov in vonjev

Je več ne iščejo.

Ugasnjena od znotraj
Si poje brezbarvne psalme
In breze belijo njene krike.

DROBNI NASVETI

— LESNI pepel potrosimo pozimi po gredah, kjer bomo pozneje posejali grah ali čebulo. Pepel uniči tudi razne vrtno škodljivce.

— OCVRKE hranimo kot mast. Ako so presuhi, vlijemo nanje nekoliko ohlajene masti, drugače postanejo radi žarki in plesnivi. Važno je namreč, da so vse praznine dobro zadelane. Mast nalijemo, ko so ocvirki že popolnoma mrzli. Tako zrak ne more v notranjost.

— V KOZARCIH ZA PRANJE ZOB se zelo rada nabira nesnaga. Zato jih moramo vsaj enkrat tedensko oprati z vodo, ki smo ji dodali soli. Pustite, naj slana voda stoji nekaj ur v kozarcih in šele potem jih operite.

— SIR dobi finejši okus, če ga zavijemo v prtček, ki smo ga namočili v vinu in trdo oželi.

— JAJČNIK je okusnejši, če ga malo pokapljamo z limoninim sokom, preden ga ponudimo.

TVD PARTIZAN KIDRIČEVO, PRAVK

ObZTK Ptuj je razpisala občinski prvenstvo osnovnih šol v gimnastiki, ki je bilo v izvedbi šolskega športnega društva Kidričevo in so pri pionirjih postali prvaki Kidričevo pred F. Osojnik, Ptuj in Markovci, pri pionirkah pa Kidričevo pred T. Znidarič, Ptuj in Cirkulanami.

Nastopilo je 54 tekmovalcev, žal pa se tekmovalci niso udeležili vse tiste osnovne šole, ki imajo pogoje, da bi ekipe pripravile.

Organizacija tekmovanja je bila odlična. Zmagovalci so prejeli pokale in diplome.

OBČINSKO PRVENSTVO OSNOVNIH ŠOL V ŠAHU

V soboto je v organizaciji Občinske zveze prijateljev mladine bilo v domu JLA, Ptuj občinsko prvenstvo osnovnih šol v šahu, na katerem je nastopilo 7 ekip ml. pionirk, 14 ekip ml. pionirjev, 7 ekip st. pionirk in 14 ekip st. pionirjev.

Tako je nastopilo 42 ekip z 206 šahisti iz 17 osnovnih šol in je tekmovalje trajalo nad 6 ur ter so po zagriženih in težkih borbah v predtekmovalju postali finalisti naslednji:

mlajši pionirji — I. Spolenjak: Leskovec 1:3, I. Spolenjak: T. Znidarič 2:2, Leskovec: T. Znidarič 2:2.

Prvak je postala šola Leskovec, sledijo T. Znidarič in I. Spolenjak.

Občinski prvak — posamezniki je postal Jernej Soemen — T. Znidarič Ptuj; mlajše pionirke — Gorišnica: Grajena 1:3, Majšperk: T. Znidarič 3,5:0,5.

Prvak je postala šola Grajena pred Gorišnico in Majšperk. Občinska prvakinja je postala Vida Alič — I. Spolenjak Ptuj; starejši pionirji — T. Znidarič: I. Spolenjak 1:3, T. Znidarič: Dornava 2,5:1,5, I. Spolenjak: Dornava 2:2; občinski prvak je I. Spolenjak, sledijo T. Znidarič in Dornava.

Občinski prvak je postal Marjan Šilak — Dornava.

Starejše pionirke so igrale v eni skupini in je vrstni red naslednji: obč. prvak F. Osojnik, Majšperk, Cirkovec, Kidričevo, I. Spolenjak, Podlehnik, T. Znidarič, Občinska prvakinja Milka Dolšak — Majšperk.

Občinski prvaki ekipno in posamezniki bodo nastopili 8. in 9. aprila na področnem tekmovanju v Mariboru in na Pohorju.

V nedeljo je bilo v Kidričevem odigrano zadnje kolo občinskega prvenstva v šahu za društva Partizan ter so bili doseženi naslednji rezultati: Kidričevo: Videm 3,5:1,5, o dvoboju Dornava: Majšperk (rezultat 3,5:1,5) pa bo morala komisija za tekmovalje opraviti svoje delo, ker je ekipa Dornave nastopila z neregistriranim igralcem. Tako ne moremo danes poročati, kdo je postal prvak občine Ptuj za 1972 do končne odločitve komisije.

MAŠK DISMA

SLOVENŠČINA — MOJ NAJLJUBŠI PREDMET

Hodim v 8. razred osnovne šole „Bratje Reš“ Desternik. Učim se dveh jezikov: slovenščine in nemščine. Najljubša mi je slovenščina. Poučuje me dobra učiteljica Elza Galun.

Nasa prva vzgojiteljica in učiteljica slovenskega jezika je mati. Povzela ga je od svojih staršev. Nas otroke je učila izgovarjati prve besede v slovenskem jeziku. Pripovedovala nam je lepe slovenske pravljice. Moja druga vzgojiteljica in učiteljica je bila dobra, še predobra tovaršica Marica, kateri sem globoko hvaležna za vse, kar me je naučila. Obe tovarišici sta nas učili tudi o slovenskih pisateljih, katerih knjige učenci radi prebiramo.

Vsak zaveden Slovenec rad govori svoj jezik in ga nikoli ne zataji. Tudi pozabi ga ne, čeprav odide v tujino in dolgo ostane tam.

MARIJA POLANEC,
8. raz. OŠ DESTERNIK

MAMICI

Mati, velikokrat prva in zadnja beseda človeških ust. Vendar pišemo o materah le ob njihovem prazniku ali če kateri ugasne luč življenja. Eno izmed dobrih bitij, si ti, moja mamica.

Podarila si mi življenje, ki ga imam tako rada. Hvala ti zanj!

Poskrbela si za moje brezskrbno otroštvo, ki ga sama nisi imela. Kolikokrat si vstajala ponoči, da bi me odela, ko sem v sanjah premagovala zlo. Trepotala si za moje življenje in prihodnost. Cim starejša postajam, tembolj se zavedam, kaj si storila in kaj se delaš zame. Vsak dan te imam rajši.

Oprosti mi zaradi nesoglasij, do katerih pride med nama, saj veš, da sem mlada in da bi rada imela vse boljše, kot je. Nisem še okusila vsega, kar si ti in ne morem vedeti, kaj je prav in kaj ni. Neznana sila me vodi v življenje in vem, da bom naletela na mnoge težave.

Prosim te, pomagaj mi, da bom hodila po pravi poti, saj že uvidim, da je prav tisto, kar mi pripoveduješ. Vem, da zahteva tvoj poklic od tebe vse tvoje sile in da si po delu izmučena in potrebna počitka. Včasih mislim, da bi bilo bolje, če ne bi hodila v službo, ker bi imela potem več časa. Morda bi si bili takrat bližji in bi ti lahko zaupala in potožila vse, kar mi leži na srcu.

Tako pa te po delu čaka doma še tisoč drobnih opravkov in te skoraj ne upam prositi, da bi mi pomagala reševati moje probleme, ker si preveč utrujena. Včasih je res težko biti hčerka učiteljice, ki mora razen svojih reševati še probleme tolikih drugih otrok.

Koliko vsega bi ti še lahko napisala, da bi izrazila vsa svojega čustva! Vendar ti naj teh nekaj vrstic pove vse, kar čutim do tebe!

JOŽICA JEZA,
OŠ PODLEHNIK

RADA TE IMAM, MAMA!

Moja ljubezen do tebe, mama, je neskončna. Bolj te imam rada, kot karkoli drugo na svetu.

Ko sem bila še majhna, sploh nisem vedela, kaj je ljubezen do mame. Ko pa sedaj odrasčam, se vsak dan bolj zavedam samega sebe in — tebe, mama. Vem, da si mnogo noči bedela ob moji postelji, me s pesmijo uspa-vala ali trepetala za moje zdravje. Kako bi živela brez tebe? Bila bi kot izgubljena ovčka sredi planin. Pri tebi pa se počutim na varnem in sem najbolj srečna deklica na svetu. Tvoje žuljave in hrapave roke so povsem mehke in nežne, ko se me dotaknejo, kratka, ti si moj največji zaklad.

Rajši kot kakršenkoli zaklad, si želim tebe imeti vse svoje življenje.

Dokler te bom imela, bom najraje nejsa, če pa te ne bo več, bom izgubljena ovčka sredi planjave.

MAJDA ROŠKAR, 5. raz.
OŠ TRNOVSKA VAS

HVALA ZA POZDRAVE, LE POGUM V NAPREJ! UREDNIK.

PRI NAS DOMA

Nasa hiša leži na majhnem hribu, s katerega je lep razgled po bližnjih krajih.

Smo številna družina, zato pri nas ni nikdar dolgočasno. Pozimi smo v kuhinji, kjer si pripovedujemo pravljice in šaljkve. Dvakrat ali trikrat tedensko gremo v trgovino kakšne 4 km dalec. Ničče se rad ne spravi na tako dolgo pot, posebej še, če zavija veter in nosi sneg v obraz.

Sedaj pa po dolgih zimskih mesecih prihaja počasi pomlad, letni čas, ki se ga vsi veselimo. Ker imamo nekaj zemlje, se bo tudi za nas začelo delo na polju. Tam čez leto trdo delamo, da bi si pridela vsaj del potrebnega za življenje. Zjutraj nas na delo pospremi jutranja zarja, zvečer pa tišina večernega mraka in kresničke, ki nam razsvetljujejo pot.

Imam tri sestrice in štiri bratce in skoraj vsi so mlajši od mene, zato moram paziti nanje, če mame ni doma. Oče je kovinotrugar v TGA, mama pa gospodinja. Lepo skrbita za nas, zato ju imamo vsi radi.

Doma se počutim dobro kakor tudi vsi ostali. Želim si, da bi nam vedno ostalo tako lepo.

MARIJA MESAREC,
OŠ VELIKA NEDELJA.

ŠE ENA POGUMNA DEKLICA,
SAMO ENA S ŠOLE V VELIKI NEDELJI?

TOPLI ŽARKI SRCA OGREVAJO, ZBUJAJO HREPENENJE

Sedim v sobi in se poskušam učiti zgodovino. Imena vladarjev, letnice, stoletja in meje se brez reda kopičijo druga na drugo. Ne morem se zbrati. Skozi okno me topel žarek vabi v naravo. Takrat pozabim na kup zmešnjav, ki sem se prej ubadala z njim. Hitro odidem ven.

Kakor v sanjah hodim po travnikih. Lahkotno poskakujem. Ko se po dolgem sprehodu utrudim, sedem na podrti deblu in se zazrem v potok. Njegov živahni tek zbujajo v meni zadržanost. Vem, da imava oba vsak svoj cilj, toda on ve, da ga bo dosegel. Ve, da se bo na koncu zlil v obliki velike reke v širno morje. Toda jaz...? Vidim se v vlogi raziskovalca, ki iznajde zdravilo, poleti na luno in ves svet ga slavi. Toda pot je dolga, polna ovinkov, brzic in vrtnicev. Bom dosegla svoj cilj? Srce mi napolni upanje. Začne mi razbijati od strahu in pričakovanja. Z menoj ugiba in se veseli. Ugiba. To je najhujše! Ko bi le lahko odločilo: da ali ne! A noče! Ne more! Ne zna?

In na koncu, ko je moje hrepenenje na višku, upanje že dejanje, topli žarki nenadoma ugasnejo...

Tako sem spet navadna deklica, ki sedi na podrtem deblu ob potoku. Lahko bi zopet začela svoje misli, a žarkov upanja in hrepenenja ni več...

DIRENDAJ

Moja šrambo je pustila kar odprto na stežaj, mucka noter je pritekla in nastal je direndaj.

Skledo z mlekom je razbila, tekla je po vseh policah, vse razbila in polila, zmešnjavo strasno naredila.

Moja je mamo poklicala mama skoraj skupaj padla. Moja pa je zajokala bilo je konec direndaja.

IVICA PUČNIK, 6. raz.
OŠ SLOV. BISTRICA

HUDO MI JE BILO

Spominjam se dogodka, ki ga ne bom nikoli pozabila. „V mesto moram, sem se v snu zaslislala mamin glas. Pa da bo doma vse v redu, da bosta z Jasno vse lepo pospravili.“ (Jasna je moja sestrična). Komaj je mamica to izgovorila, so se oči zopet zaprle. Mamica nama je bila že prejšnji dan obljubila, da nama bo prinesla novi obleki. Takrat sem si želela takšno obleko, kot jo je imela sosedova Nevena. Dolgo sem ležala v postelji in si predstavljala, kakšna bom v novi, lepi obleki. Sonce je bilo že precej visoko, ko sem se prebudila iz sanjarjenja. Prebudila sem tudi sestrično Jasno. To pa ji ni bilo všeč in tako sem dobila prvo klofuto. Seveda sem ji takoj vrnila in tako sva se začeli premetavati, najprej po postelji, potem po tleh in sva razmetali vse, kar nama je prišlo v roke. Soba se je spremenila v pravi Teksas. Vse je bilo prevrnjeno in razmetano. Toda, joj! Ko sem hotela blazino zagnati v Jasno, sem z njo oplazila lestene. Počilo je in steklo se je razletelo na vse strani. Na mah sva se vrnili v resničnost. Spomnila sem se maminih besed, ki so se v lepem zaporedju vrstile v moji glavi: „Da bosta pridni! Da bo vse v redu!“ Stopila sem skozi vrata in glej: pred menoj je stala mamica. V roki je držala zavitek. „Sta bili pridni? Obleki sem vama prinesla.“ Ničesar nisem odgovorila, le v glavi se mi je zvrtele. Kaj bo zdaj? Razmetana soba, razbiti lestene. Mamica me je gledala: „Kaj nisi vesela nove obleke? Da nisi bolna? Jasnej bo gotovo vesela. Kje pa je? Je ni tukaj?“ Nobene nisem več spravila ven. Kako sem le mogla pričakovati, da mi bo mamica izpolnila največje željo, ko pa ji jaz nisem izpolnila niti najmanjše. Kako žalostna je bila mamica, ko je videla vse to najino razdejanje. Takrat me je zbadlo na dnu srca. Nisem mogla pogledati zavitka, ki je ležal na mizi nedotaknjen. Morala bi reči: „Oprosti mamica! Objubim ti, da bom odslej bolj ubogljiva.“

Toda beseda mi ni in mi ni šla iz ust. Šla sem v sobo in z Jasno sva vse pospravili, mamica pa je pripravila kosilo. Soba sva nekoliko uredili, le na stropu še sedaj visi lestene brez stekla, ki me vedno spominjajo na ta nesrečni dan. Še sedaj ne vem, kam je izginil tisti zavoj. Nikoli več ga nisem videla.

VLASTA KMETIČ, 6. a. raz.
OŠ T. ZNIDARIČA, PTUJ

MOJA POT PO ZVONČKE

Zvončki so se prebudili, zazvonili pomladi in že nas je obiskala. Iz zemlje so prikukale tudi trobentice in drugo pomladno cvetje. Sonce jim je dalo moč, nam pa veselje.

Nekega dne smo se vaški otroci dogovorili in se odpravili po spomladansko cvetje. Pot nas je vodila skozi gozd, kjer so se že oglašale ptice pevke. Na griču smo se nasmejali, saj je bil ves posut s snežno belimi zvončki, tudi trobentice ni manjkalo. Toda nenadoma so se prikazali na nebu črni oblaki. Prve deževne kaplje so že padale po cvetju. Prestrašili smo se približajoče se nevihte, zato smo s sopki v rokah odhiteli domov, kamo smo prišli čisto premočeni.

Naslednje jutro pa je bilo vse bele. Toda namesto cvetja nas je zopet obiskala zima. Vesel sem, ko gledam skozi okno, kako padajo beli snežinke, v vazi pa je imam sopele spomladanskega cvetja.

JANI DOLENC, 3. r.
OŠ LOVRENC NA DR.

NEVARNA KROTKOST ... TEORIJA IN PRAKSA

K razpravam o neupravičenem bogatstvu, ki jih je te dni organiziral sindikat, je treba dodati še eno informacijo: na pred nedavnim organiziranem simpoziju o značaju in vlogi sindikata, katerega je organiziral tudi sindikat, so pisci referatov dobili za svoje delo tudi do 500 starih tisočakov honorarjev. Dodatno vsoto za iste referate, napisane na dvajsetih tipkanih straneh, bodo dobili naknadno, ko bodo objavljeni v posebni brošuri. Dober zaslužek, ni kaj reči... Upravičen ali neupravičen?

Osebnostnika

RODILE SO:

Marija Kaisersberger, Kidričevo 83 — Jožico; Katarina Cafuta, Jablovec 49 — deklico; Zorica Podojsteršek, Mežica — Aljoša; Marta Golob, Tivolci 19 — Mileno; Kristina Krajnc, Hrastovec 53 — dečka; Terezija Hed-

žet, Vinski vrh 42 — dečka; Jožica Kokol, Kolodvorska 6, Ormož — dečka; Marjetka Vrtič, Dravinjski vrh 3 — Gabrijelo; Terezija Vidovič, Skorba n. h. — Metko; Anica Skrbinšek, Cankarjeva 2 — Tončka; Ana Snedec, Župečja vas 39 — Jožico; Silva Satler, Stojnci 82 — Klavdijo; Marija Arnuga, Ločič 2 — Jožico; Ana Plajnshek, Ciril-Met. dr. 16 — Damjana; Marija Zamuda, Borovci 9 — Mileno; Marija Vlašič, Seneschi 29 — Jožeta; Rozalija Toplak, Grbinci 21 — dečka; Marija Krajnc, Dragovič 34 — Branka; Marija Kociper, Vel. Nedelja 8 — Emila; Zdenka Prejac, Strezetina 4 — deklico; Ivanka Korpar, Župečja vas 59 — deklico; Angela Holc, Janški vrh 57 — Marjana; Cecilija Muhič, Moškanjci 14 — dečka; Gizela Marin, Moškanjci 120 — dečka; Alojzija Jamnik, Čufarjeva 7 — Petro; Elizabeta Golerač, Goričak 32 — Jožeta; Ljudmila Petrovič, Vareja 45 — dečka; Katarina Babič, Ciril-Metodov dr. 15 — deklico; Elizabeta Meglič, Zabolci 106 — deklico; Rozalija Bezjak, Zamušani 63 — dečka; Frančiška Kokol, Rogoznica 64 — Sabino; Marija Dolinar, Vitomarci 5 — Srečka; Matilda Ranfl, Borovci 9/a — deklico; Angela Horvat, Njiverce 35 — deklico; Ana Krajnc, Bučkovič 69 — dečka; Nada Rob, Pavlovič 2 — Jožeta.

MALI OGLASI

PRODAM MOPED za 1.000 din, kuhinjsko kredenco za 500, šivalni stroj singer za 500 in kombinirani štedilnik elektro-premog za 250 din. Ptuj, Cučkova 4.

PRODAM večjo količino sena. Zabovci 7, p. Markovci

PRODAM HIŠO, gospodarsko poslopje in 67 arov zemlje. Janez Turk, Majšperk 19.

MLADE PLEMENSKE, vozne vole — simentalce prodam. Purg, Dravinjski vrh, Videm.

PRODAM vinograd s hišo ob trasi ceste Zagreb—Ptuj. Naslov v upravi.

STAREJŠO HIŠO v Ptuj ali okolici, tudi s preužitkom, kupim. Nastov v upravi.

PREKLIC

Podpisani Franc Cajnk ar, Ptuj, Reševa 15, obžalujem in preključim žaljivke, izrečene napram Ladislavu Erjavcu, Ptuj, Reševa 11 ter se mu zahvaljujem, da je odstopil od obtožbe.

Franc Cajnk ar

PODPISANI IVAN SEREC ml., dimnikar, Pušenci 37, p. Ormož, preključujem kot neretične vse svoje trditve, izrečene v navzočnosti tretjih oseb v javnem lokalu v Pušencih Petru Ivanuša, posestniku, Pušenci 30, p. Ormož, ter se mu zahvaljujem, da je odstopil od kazenskega pregona.

Ivan Serec ml.

POROKE:

Stanislav Pulko, Gorca 39 in Kristina Repec, Gorca 27.

UMRLI SO:

Stanislav Žiher, Mezgovci 43, roj. 1950, umrl 12. 3. 1972.; Franc Kukovec, Moravci 70, roj. 1894, umrl 12. 3. 1972.; Marija Voljč, Ciril-Metodov drevored 19, roj. 1897, umrla 14. 3. 1972.; Ana Primc, Potrčeva 55, roj. 1896, umrla 15. 3. 1972.; Štefanija Švaljek, Rodoboj, roj. 1904, umrla 17. 3. 1972.

Koncert slovenskih umetnikov v Ptuj

V dvorani glasbene šole Ptuj bo dne, 27. marca 1972 ob 19.30 koncert priznanih umetnikov solistov iz Ljubljane.

Program bodo izvajali: Ileana Brautuž-Kacjanova, sopran; Jože Stabej, bas; Rok Klopčič, violina; Igor Dekleva, klavir.

Izvajali bodo dela: Beethovna, Schuberta, Ipavca, Chopina, Dvoraka in drugih.

Koncert ljubljanskih solistov je prvi v letošnji sezoni. Omogočila ga je deloma Kulturna skupnost Ptuj, delo-

ma pa Društvo glasbenih umetnikov Slovenije.

Vsem ljubiteljem koncertov sporočamo, da bosta temu koncertu sledila še dva in sicer: Trio Lorenz v aprilu in Ljubljanski godalni kvartet s solistom pevcem v maju.

Vstopnice za koncert bodo v prodaji v pisarni glasbene šole v petek, dne 24. marca od 16.-17. ure in v ponedeljek dne, 27. 3. 1972 dve uri pred koncertom.

Obiskovalci si sedeže lahko tudi rezervirajo za naslednja dva koncerta.

Svetloba v stanovanju

Svetloba nam v stanovanju dajejo okenska odprtine in svetlobna telesa. Okna, ki nam dovajajo svetlobo in zrak v stanovanjski prostor, dostikrat zastremo z zavesami. Radi imamo lepe zaves in te tudi spadajo v prostor, ker ga z drugo opremo zaokrožijo v celoto. Pred nakupom zaves pa moramo marsikaj vedeti, ker se morajo zaves ujemati s pohištvom.

Pri svetlem, modernem pohištvu pa lahko zaves grobe, pri temnem pohištvu pa naj bodo nežne, prosojne. Ne kupujmo blaga, ki se sveti, ker učinkuje mrzlo. Za toplo domačnost bodo bolj pravšnje mehke gube blaga brez sijaja. Nežno, prosojno blago bomo nabrali v bogate gube, grobo, mrežasto in močno zvrčasto blago pa v redkejših gube, da nam zaves ne zastro preveč svetlobe. Pri čisto tankem blagu vzamemo zato trikratno širino, pri debelih čipkastih zavesah pa še manj.

Če ni nujno, da zvečer zastremo okno pred radovednimi pogledi, ne

kupimo še neprozornih vzorčastih in pisanih zaves. Take zaves učinkujejo težko, okno uokvirijo in ga čisto ločijo od ostalega prostora. To pa ni namen zaves. Zato tudi v primeru, da take zaves rabimo, kupimo raje umirjene vzorce. Ni nujno, da z zaveso prekrijemo samo okensko odprtino. Kjer do kota ne manjka dosti, potegnemo zaveso do kota in s tem dobimo mehko steno iz tkanine, ki da prostoru domačnost in toplino.

Če imamo pod oknom radiator ali nizko omarico, prekrijemo okno samo do parapeta ali malo čez.

Zaveso lahko pritrdimo na lahko leseno ali kovinsko karniso. Prednja letvica naj bo samo toliko široka, da zakrije vodilo, na katero je pritrdjena tkanina. Zadostuje širina 6 do 7 centimetrov.

V nizkih prostorih obesimo zaveso tik pod strop. S tem prostor optično zvišamo. V izredno visokih prostorih, kot so v večini starejših hiš, pa zaves obesimo niže in s tem prostor optično znižamo.

Spomladanske težave z želodcem

Precej bolnikov se zateče spomladi k zdravniku zaradi želodčnih težav, še več pa je takih, ki raje počakajo doma, da se bolezen bolj razvije in šele potem iščejo zdravniško pomoč. Mislijo si pač: „Bo že nehalo boleti!“ Če gre za pokvarjen želodec zaradi kakšnega prekrška v hrani ali zaradi manjše količine delno pokvarjene hrane, zaradi prehlada, mrzle pijače in podobnega, potem bolečine po krajšem postu ponavadi res prenejajo. Če gre za kaj bolj resnega, potem pa jih zlepa ni konec, še močnejše postajajo.

Spomladi in jeseni želodec posebno rad nagaja. Če je bil nekdo že prej na želodcu bolan, pa je bolezen precej pozdravil, mu rada vzplamtli spomladi in jeseni nanovo, posebno še, če ni bil dovolj discipliniran v prehrani, navadah in zdravljenju.

POVEŠEN ŽELODEC pri nekaterih ljudeh, ki imajo slabe živce, povzroča neugodno napetost, če so se preveč najedli. To velja posebno za tiste, ki hitro shujšajo ali pa so zelo suhi. Taki ljudje navadno trpijo tudi zaradi prtlja. Bolnik s povešenim želodcem naj je čim bolj kalorično in obenem lahko prebavljivo hrano, da se bo zredil. Maščoba v trebuhu mu bo želodec dvignila in težav ne bo. Je naj večkrat in nikdar do sitga, tudi pijače ne preveč. Šele ko se bo zredil, lahko je in pije normalno.

KRONIČNO VNUTJE ŽELODCA je zelo pogostna bolezen. Kriva je stalna slaba hrana, kajenje, alkoholne pijače, prevročna hrana, preveč začinjena hrana in slabo prežvečena hrana. Bolečine so v žlički, trebuh je

napet, da tišči pas in obleka, včasih postane bolniku slabo. Včasih se bolniku riga, peče ga zgaga, tudi bruha, posebno zjutraj. Appetit je slab, na blato gre neredno, včasih prepogosto. Iz ust mu smrdi. Če je vzrok bolezn kakšno gnojno žarišče v telesu, npr. gnili zobje, je potrebno najprej to urediti. Kajenje je treba zmanjšati, pitje alkoholnih pijač opustiti, uporabljati čim manj začimb, prav tako pa tudi opustiti težko prebavljive in premasne jedi. Hrano moramo dobro prežvečiti, ne sme pa biti prehladna in ne prevročna.

RANA NA ŽELODCU ALI DVANAJSTERNIKU nastane tedaj, če je v želodcu preveč želodčne kisline. Da pa je kisline preveč, so navadno krive cigarete, alkoholne pijače, prava kava

in stalna duševna ter živčna napetost. Bolnik ima občutek pritiska, tope bolečine ali pa grizenja v želodcu. Bolečine so na tešče in pri praznem želodcu, po jedi izginejo. Spomladi so bolečine še bolj močne kot običajno, pa tudi v jeseni niso majhne. Bolnika peče zgaga, ker ima preveč kisline, zaprt je in večkrat bruha. Za točno ugotovitev bolezn je potreben rentgenski pregled želodca ali pa rentgensko slikanje želodca, ugotovitve kisline v laboratoriju in včasih še kakšna dodatna preiskava. Rana je nevarna, če poč, gre takrat za življenje. Zdravljenje bolnika, ki ima rano na želodcu ali dvanajsterniku, ni težko, če bolnik upošteva navodila. Potrebna je stroga dieta. Prepovedane so vse močne začimbe, kisline, kajenje, alkoholne pijače, prava kava, svinina, svež kruh in vse vrste suhega mesa. Jesti je treba večkrat pomalem. Razen tega so potrebna zdravila, pitje slatine in primerno delo brez posebne živčne napetosti. Včasih, posebno po 45 letu starosti ali pa če se rana predre, ne gre brez kirurškega noža. Z operacijo želodca seveda rano odstranimo.

Vse te bolezn bi bile dokaj hitro ozdravljene, če bi bolniki ne grešili posebno s kajenjem in pitjem alkoholnih pijač. Tako pa se težave večkrat brez potrebe vlečejo leta in leta ali pa se obdobjo povečujejo, kar ni v prid niti bolniku niti družbi.

Drug izvor svetlobe v stanovanju so luči. Luči dajejo lahko direktno ali indirektno svetlobo. Prostor najbolje osvetlimo z mehko indirektno svetlobo. To dosežemo tako, da luč na kakršenkoli način zasenčimo, jo obrnemo v strop ali steno. V tem primeru so senčniki kovinski, leseni ali celo iz mavca. So različnih oblik in nameščeni pod stropom, na zgornjem robu stene ali na steni. Ta svetloba osvetli samo prostor, ne osvetli pa zadostno delovnega mesta. Zato kupimo za delovno mesto primerno močno luč s svetlobo samo na delovni prostor. Te svetilke so spet lahko obešene pod strop, gibljivo pritrjene na steno ali delovno ploskev, lahko pa stojijo prsto v sobi. Možnosti je res veliko, treba je le pravilno izbrati.

JUGOSLAVIJA ČETRTA

Po podatkih mednarodnega monetarnega fonda gibanje maloprodajnih cen raste po vsem svetu. Razlika je le v hitrosti. Tako so v času oktober 1971—1972 rekordno porasle cene: v Argentini za 35,7 odstotkov, v Turčiji 25,3 odstotke, Braziliji 21 odstotkov, Jugoslaviji 17 odstotkov, na Portugalskem za 15,5 odstotkov, v Angliji za 9,2 odstotka, Holandiji za 8,3 odstotke itd. Jugoslavija je v tej tekmi zasedla torej četrto mesto.

Pravočasno mislimo na darila

Lepa navada je darovati, zato ne pozabimo nanjo. Z obdarovanjem bomo razveselili svoje najbližje. To ni tako majhna stvar; razveselili drugega pa je že prava umetnost.

Res je težko zadeti, vendar pa spet ni tako hudo, če obdarovanca dobro poznamo. To so navadno družinski člani in med letom smo prav gotovo slišali marsikatero njihovo željo.

Rekli smo že, da mora darilo razveseljevati. Zato ne bomo otrokom podarjali nove jopice ali čevlje, ki jih sicer potrebuje, vendar ga ne bodo razveselili, ker je prepričan, da jih bo moral tudi sicer dobiti — torej ne kot darilo ob praznikih. Otrok ima najraje igračo ali knjigo. Malo večji otrok se bo razveselil smuči ali sani. Otroci petih, šestih let, ki so že spretni, se bodo z veseljem igrali s sestavljenkami raznih vrst. Za otroke je izbira igračk kar velika, vedno pa imejmo pred očmi, kaj bo otrok z igračo lahko počenjal. Če se ne bo mogel igrati zato, ker je za določeno vrsto igrače še premajhen, ali ker se na primer z nagačenim kužkom ne bo igral več kot pet min ut, potem smo ga pri nakupu pač polomili.

Za odrasle je izbira daril prav tako težka. Vendar pa odrasli — v razliko od otrok — z veseljem sprejmejo darila, ki si jih lahko povežejo na glavo, obujejo na noge ali ovijejo okoli vratu. Izbiramo lahko med šali, med toplimi volnenimi nogavicami, smučarsko kapo za smučarja in podobno. Skratka, oblačilnih predmetov skoraj ne zmanjka, poiščemo morda le malo originalnejše, če je darilo namenjeno mladim, in klasično, če je za starejše.

Tudi za prijatelje, ki jih običejno ob praznikih, pripravimo nekaj malega. Tukaj pride prav morda kakšna bonboniera ali steklenica boljše pijače.

Navadno skrbi pri hiši za vsa darila samo žena, nanjo pa se nihče ne spomni. Zadnji trenutek mogoče mož, ki ji stisne v roko nekaj denarja, češ, da bo sama najbolje vedela kupiti. Ali ne bi bilo bolje, če bi enkrat hčerka izbrala za mamo primerno darilo?

Najbolj važno pa je, da pravočasno mislimo na to, da bo treba oskrbeti darila. Ne samo zato, ker je zdaj izbira še mnogo večja, marveč tudi zaradi tega, ker v zadnjem trenutku ne bo več časa, da bi temu opravo posvetili dovolj pozornosti.

IN ŠE KUČARSKI NASVET PALAČINKE TAKO IN DRUGAČE

Za palačinke potrebujemo jajca, moko in tekočino. Pripravljene z mlekom so palačinke mehke, zato uporabimo mleko za zvite palačinke. Pripravljeno z vodo, mlekom ali pivom, je cvrtje krhko in hrusta. Za zvite palačinke napravimo redko testo, gosto testo pa pripravimo za palačinke, ki jih polnimo s sočnim sadjem. V ponev damo po okusu mast, presno maslo, rastlinsko mast ali olje. Palačinke se najbolj posrečijo, če počiva testo vsaj uro, preden jih začnemo pečti.

PALAČINKE S SLANINO

Dodatki: 100 gr moke, 1/4 litra vode, 4 jajca, ščepec soli, sesekljan drobnjak ali peteršilj — 100 gr prekajene slanine, 1 velika čebula, 4 kruhki.

Priprava: Na masti segrejemo na kocke narezano slanino, dodamo sesekljano čebulo, nato pa drobno narezane kruhke in vse skupaj oprazimo zlatorumeno. Za vsako palačinko damo nekaj te mešanice v ponev s segreto mastjo in vlijemo nanjo tenko plast testa ter opečemo z obeh strani. Priloga: presna solata.

PALAČINKE Z BANANAMI

Dodatki: 150 gr moke, 1/8 l mleka, 4 jajca, sol, ščepec soli, mast. Nadev: 4 banane, limonin sok, sladkor, čokolada, konjak ali žganje. Priprava: Iz tekočega testa spečemo majhne, tanke palačinke. Za nadev zmečkamo banane z vilicami in jim primešamo limonin sok in po okusu sladkor. Palačinke namažemo z nadevom, jih zavijemo ter pokapamo z zmehčano čokolado in žganjem.

PALAČINKE S SNEGOM

Dodatki: 200 gr moke, 1/2 litra vode ali mleka, 2 jajci in 4 rumenjake, sol, mast, marmelada, 250 gr sladkorja in sneg iz 4 beljakov. Priprava: Pripravimo testo, spečemo palačinke, jih tenko namažemo z marmelado, zvijemo in drugo na drugo položimo na z maščobo namazan pekač. Naredimo trd sneg iz 4 beljakov, dodamo tretjino sladkorja in krepko stepemo, da se sladkor dobro zmeša s snegom. Preostali sladkor z žlico rahlo primešamo snegu. Zdaj premažemo palačinke s snegom in jih zlatorumeno spečemo v zmerno topli pečici.

Krvodajalci

TRNOVSKA VAS 2. marca 1972:

Zdenka Pšajd, Črmlja; Angela Potrč, Bišečki vrh; Feliks Zorko, Trnovski vrh; Rudolf Samprl, Črmlja; Janez Fuks, Biš; Franc Požegar, Bišečki vrh; Matilda Švarc, Črmlja; Anica Potrč, Ločič; Ivana Horvat, Trnovska vas; Marija Mohorič, Trnovska vas; Barbika Murko, Bišečki vrh; Ana Korada, Trnovska vas; Roza Horvat, Trnovska vas; Elizabeta Lovrenčič, Trnovska vas; Ivanka Šalamun, Trnovska vas; Alojzija Frčec, Biš; Marija Tašner, Trnovska vas; Franc Kramberger, Biš.

KIDRIČEVO — teren — 7. marca 1972:

Lucija Vernik, Kidričevo; Inge Hojak, Kidričevo; Stanko Črepinko, Njiverce; Marija Stres, Trub, naselje; Anton Vernik, Kidričevo; Alojz Mlakar, Kidričevo; Ferdo Pleteršek, Kidričevo; Zvonko Mohorko, Kidričevo.

GORIŠNICA, 9. MARCA 1972:

Pavla Vinko, Gorišnica; Albin Dajčar, Moškanjci; Vili Znidarič, Gorišnica; Franc Sisinger, Formin; Franc Kelenc, Formin; Ela Feguš, st. Gorišnica; Marija Zamuda, Gorišnica; Terezija Roškar, Gorišnica; Terezija Veselič, Gorišnica; Marija Belšak, Gorišnica; Angela Roškar, Gorišnica; Ivana Dajčar, Moškanjci; Martin Jurgec, Moškanjci; Franc Rihtarič, Zamušani; Anton Belšak, Gorišnica; Marija Kolarič, Mala vas; Marija Polatnik, Gorišnica; Cilika Horvat, Moškanjci; Marija Firbas, Moškanjci; Lizika Petek, Tivolci; Marija Petek, Tivolci; Janez Kolarič, Mala vas; Marija Jurgec, Moškanjci; Jože Krisl, Zamušani; Milica Petek, Moškanjci; Marinka Brumen, Zamušani; Marjetka Feguš, Gorišnica; Marija Vidovič, Moškanjci; Kristina Petrovič, Zamušani; Jožica Veselič, Mala vas; Katica Zaucer, Gorišnica; Angela Škripač, Gorišnica; Marija Bratušek, Muretinci; Marija Sisinger, Formin; Marija Krabonja, Gorišnica; Marija Karo, Mala vas; Franc Vesenjaj, Placarovci; Jožica Vojsk, Placarovci; Liza Fištravec, Placarovci, Hilda Mulej, Gorišnica; Marija Levanič, Moškanjci; Marija Kolarič, Formin; Jožica Valenko, Moškanjci; Marjetka Kolenko, Mala vas; Anton Veselič, Mala vas; Janez Muhič, Mala vas; Stanko Petek, Gorišnica; Alojz Belšak, Muretinci; Stanko Šuman, Gorišnica; Franc Valič, Gorišnica; Jože Muhič, Mala vas; Marija Veršič, Placarovci; Terezija Veldin, Gorišnica.

ORMOŽ — občinski odbor združenja vojaških starešin; 11. in 12. marec

Janko Kukul, Tomaž; Jože Hebar, Rakovci; Franc Makrab, Rakovci; Alojz Zinko, Lahonci; Alojz Skuhala, Koračice; Alojz Horvat, Pršetinci; Franc Lah, Ormož; Franc Lovrenčič, Ormož; Martin Kramar, Ormož; Mirko Novak, Runeč; Mirko Ozmec, Ormož; Edi Pajek, Središče; Jože Kosi, Veličane; Franc Kociper, Sardinje; Janko Sever, Loperšice; Alojzija Mikložič, Mali Brebrovnik; Veronika Vogrinec, Mihalovci; Janez Pihler, Ivanjkovci; Ivan Grašič, Veličane; Jože Novak, Libanja; Stanko Perko, Libanja; Friderik Meško, Vel. Nedelja; Jože Rajh, Lahonci; Pavla Klinc, Veličane; Jože Rakuša, Obrež; Boris Vrbančič, Ivanjkovci; Franc Krajnc, Mihalovci; Franc Trstenjak, Frankovci; Alojz Nardin, Ormož; Milan Puklavc, Ormož; Rudi Štuhec, Ormož; Stanko Hođžar, Ormož; Danilo Dajčbauer, Ormož; Franc Praprotnik, Pušenci; Matija Kolarič, Ormož; Konrad Prejac, Podgorci; Alojz Kolarič, Pav-

lovski vrh; Mirko Luknjar, Ormož; Ludvik Cigler, Ormož; Ivan Škrinjar, Veličane; Ivan Šavora, Salovci; Branko Bogša, Koračice; Viktor Ivanuša, Loperšice; Ivan Zadavec, Ormož; Peter Kavčič, Mihalovci; Zvonko Burger, Mihalovci; Alojz Klinc, Veličane; Jože Lah, Pavlovski vrh; Ivan Bežjak, Salovci; Franc Žabota, Ormož; Branko Golob, Mihovci; Silvo Bedrač, Podgorci; Franc Rižnar, Bresnica; Franc Mar, Bresnica; Jože Horvat, Trgovišče; Ivan Kolar, Podgorci; Franc Krabonja, Vel. Nedelja; Ivan Moravec, Trgovišče; Slavko Štampar, Vuzmetinci; Branko Trstenjak, Mihalovci; Irma Vrbančič, Ivanjkovci; Franc Kosič, Kajžar; Janez Habjanič, Kajžar; Alojz Slavinec, Miklavž; Franc Kralj, Vuzmetinci; Stanko Rizman, Miklavž; Mirko Zabavnik, Vuzmetinci; Vinko Piberčnik, Kajžar; Janko Janežič, Miklavž; Anton Škrjanec, Vinski vrh; Stanko Piberčnik, Vuzmetinci; Janez Štruel, Kajžar; Maks Antolič, Hermanci; Jože Košič, Vuzmetinci; Branko Žibrat, Hermanci; Anton Zunec, Hardek; Franc Šestan, Obrež; Jože Pučko, Hermanci; Marija Šterman, Vuzmetinci; Jože Kociper, Lešnica; Ivan Bogša, Litmerk; Franc Kelemina, Grabe; Ciril Meško, Lahonci.

Krvodajalci z Desternika, dne 16. marca 1972:

Anton Horvat, Janežovski vrh; Srečko Pšajd, Drstelja; Ivan Meško, Placar; Franc Polič, Zasadi; Franc Meško, Placar; Janez Potočnik, Placar; Simon Vojsk, Janežovci; Franc Polič, Zasadi; Marija Knez, Drstela; Marija Koren, Strmec; Terezija Kolednik, Janežovski vrh; Marija Fladung, Desternik; Jera Polič, Zasadi; Marija Kolarič, Gomila; Kristina Kramberger, Črmljenšak; Jožefa Muršec, Črnenšek; Terezija Potrč, Janežovski vrh; Terezija Polanec, Černejšak; Anica Fras, Ločki vrh; Alojzija Satler, Trnovski vrh; Katarina Čuntoš, Ločki vrh; Elizabeta Fuks, Jiršovci; Ana Muršec, Ločki vrh; Anica Rajšp, Desternik; Ivana Pernat, Placar; Marija Pukšič, Ločki vrh; Terezija Arnuš, Ločki vrh; Ana Horvat, Desternik; Jožefa Murko, Desternik; Ana Fras, Ločki vrh; Jože Zelenik, Vintarovci.

Krvodajalci iz Podlehnik, dne 18. marca 1972:

Albin Hlupič, Podlehnik; Ivan Drevnšek, Sedlašek; Janez Cafuta, Gorca; Janko Gajšek, Podlehnik; Alojz Gajšek, Podlehnik; Janko Gajšek ml., Podlehnik; Milan Rozinger, Gruškovje; Janez Feguš, Sedlašek; Anton Cafuta, Sedlašek; Janko Rozinger, Gruškovje; Janez Kuroč, Podlehnik; Amalija Sakelšek, Sedlašek; Antonija Cafuta, Sedlašek; Jožefa Lozinšek, Gorca; Milan Svenšek, Gorca; Rozina Vražič, Gorca; Angela Rep, Gorca; Marija Svenšek, Gruškovje; Terezija Habjanič, Jablovec; Zofija Svenšek, Gorca; Simon Zajšek, Podlehnik; Neža Mlakar, Podlehnik; Franc Lozinšek, Gorca; Fric Vražič, Gorca; Rudolf Horvat, Kozminci; Liza Podgoršek, Ložina; Marija Hren, Gorca; Anastazija Podgoršek, Sedlašek; Marija Kozel, Ložina; Janko Šlehta, Podlehnik; Matjaž Hren, Gorca; Jože Šlehta, Podlehnik; Olga Uratnik, Podlehnik; Terezija Svenšek, Dežno; Liza Herbec, Sedlašek; Gerčka Merc, Gorca; Marija Svenšek, Ložina; Ivana Vavpotič, Gorca; Elizabeta Šlehta, Podlehnik; Slavko Fric, Podlehnik; Ivan Tušek, Hajdina; Rudi Vodusek, Podlehnik; Jože Perko, Podlehnik; Božo Šlehta, Podlehnik.

V imenu bolnikov za darovano kri najiskreneje hvala!

Splošna bolnišnica Ptuj in obč. odbor Rdečega križa Ptuj

Po 33. in 34. členu Statuta zavoda razpisuje

POČITNIŠKI DOM OBČINE PTUJ,

Biograd n/m prosto delovno mesto (reelekcija)

UPRAVNIKA ZAVODA

Poleg splošnih pogojev mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:

Imeti mora:

1. Končano srednjo šolo;
2. organizacijsko sposobnost za vodstvo zavoda in smisel za delo z ljudmi;
3. vsaj 4 leta delovnih izkušenj na samostojnih delovnih mestih.

Rok za prijave je 15 dni po objavi razpisa.

Prijave z ustreznimi dokazili je treba nasloviti na upravo zavoda v Ptuj, Prešernova 29.

Deset nasvetov za vzgojo mladoletnikov

Kadar otroci dorastejo, zrastejo staršem skrbi čez glavo. Švedski zdravnik in psiholog dr. Goesta Harding daje naslednjih 10 nasvetov za vzgojo mladoletnikov.

1. Zgled je najboljša vzgoja. Starši ne bi smeli preveč pogosto in prehitro izgubiti živcev. Njihovi otroci se potem tudi ne znajo obvladati.

2. Učite jih izbirati in določati. Mladoletniki večinoma nihajo v svojih odločitvah. Narobe bi bilo postavljati jim določila. Nasvet je bolj koristen za samostojnost.

3. Ljubezen je pomembnejša od kritike. Mladoletniku je najpomembnejši on sam in njegovi problemi. Pri kritiki se še bolj zapre vase.

4. Domače zabave in plesi so dovoljeni. Dovolite otrokom zabavo doma, toda ostanite doma tudi sami.

5. Ljubezen je nekaj lepega. K spolni vzgoji ne sodi samo poznavanje zaščitnih sredstev. Govorite o veliki sreči, ki jo prinaša ljubezen, o materinstvu, o družinskem veselju.

6. Nobenih moralnih pridrig. Raje dopoveste vašim sinovom in hčerkam: na določene stvari se spleča počakati.

7. Ljudje, ki čezmerno pijejo in kadijo, so slabi zgledi.

8. Pomoč pri polepšanju. Če se hči prvič pojavi z „make upom“, nima to nobene zveze s spolnimi željami. Namesto graje ji raje pomagajte k decentnemu „make upu“.

9. Nič priganjanja. Mladoletniki so pogosto počasni. Pustite jim dovolj časa. Prirojenega življenjskega ritma ne morete s silo spremeniti.

10. Ničesar ne vsiljujte. Mladi ljudje se ne bodo nikoli naučili samostojnosti, če bodo predolgo živeli doma.

Skopuh povabi znanca na kosilo, ker ga je skušal pri neki tožbi pridobiti zase. Jedla sta le zelenjavo, juho in sir. Ko sta poobedovala, je skopuh vzdihnil:

„Priatelj, zelo me je veselilo, da sem bil z vami! Kdaj bova spet skupaj kosila?“

„Če je le mogoče, takoj,“ odgovori lačni gost.

Sodnik: „Ali imate tehtne dokaze o nezvestobi svojega moža?“
Urška: „Tehtne! Prosim, saj je priznal, da ni oče mojega sina.“

Gostinsko podjetje »Haloški biser – grad Borl« Ptuj,

prireja v mesecu aprilu t. l. brezplačen tečaj za priučitev natakarskega poklica.

Po tečaju lahko kandidati vstopijo v redno delovno razmerje za določen čas.

Pogoji:

— končana osemletka

— starost najmanj 16 let

Kandidati naj pošljejo prijave na naslov G. P. »Haloški biser – grad Borl« Ptuj, Osojnikova cesta 5, do 31. 3. 1972.

ZLATA POROKA ROZE IN KARLA PRINCL

Na domu na Mestnem vrhu št. 6 je bila v soboto, 18. marca zlata poroka Karla Princla (1896) in Rozalije roj. Strelec (1892), doma iz Zabovc, ki sta se poročila 30. jan. 1922 v Gorišnici. Sedaj sta jima bila za pričo Martin Šimenko in Franc Horvat.

Tokrat je bil izjemoma zlatoporočni obred na domu pri sorodnikih zlatoporočencev na njihovo željo, zaradi bolezni.

Slovesnost sta opravila odbornik SO Ptuj Franc Tomanič in matičarka Anica Kunčnik. Ob navzočnosti mnogih sorodnikov sta zlatoporočencema podarila šopek in poročno darilo.

Zelje vseh in čestitka je bila, naj jima bo življenje naklonjeno v krogu svojih še mnogo let.

Tekst in foto: Petra Langerholc

GORIŠNICA

26. marca angleški film NA TEBI JE VRSTA ZA UMRETI;

LJUTOMER

23. marca slovenski film POSLEDNJA POSTAJA; 24. marca film MOJA NORA GLAVA; 25. in 26. marca ameriški film PADALCI PRIHAJAJO; 29. marca ameriški film ZA HEROJE JE PREPOZNO;

PTUJ

23. marca ameriški film MOZ, IMENOVAN KONJ; 24. marca španski film LJUBEZEN ČAROVNIC; 25. in 26. marca ameriški film MODRI VOJAK; 28. marca angleški film REBUS; 29. marca angl.-jap. film TAJNA SLUŽBA;

SLOVENSKA BISTRICA

23. marca film SKUŠNJAVA MLADEGA CASANOVA; 25. in 26. marca ameriški film KAKTUSOV CVET; 29. marca francoski film SREČNI DOBITNIK.

ČE JE STANOVANJE

VLAŽNO, postavite v vsak prostor posodo z negašenim apnom, ki vpija vlago iz zraka, in jo pustite tam, dokler apno ne razpade. Razen tega prostore večkrat dnevno temeljito prezračite. Brž ko nastopi toplejše vreme, naj bodo okna čimveč odprta, po možnosti ves dan.

Če je vlaga prodrla v omare, sešijte majhne vrečice iz frotirnega blaga in položite vanje nekaj koščkov kafe. V vsako omaro obesite po eno vrečko; če je vlaga zelo močna, po dve. Kafa bo pritegnila vso vlago v vrečke, ki jih morate večkrat zamenjati s suhimi.

V vlažnih prostorih se često pojavlja tudi duh po plesni, ki je vse prej kakor prijeten. Le-ta bo povsem izginil, če boste dodale vodi, s katero pomivate tla, okna in vrata ali pohištvo, nekaj terpentina, salmiaka ali lizola (na eno vedro vode veliko žlico enega teh sredstev). Plesen z zidov odstranite tako, da jih obrišete s krpo, ki ste jo namočile v raztopini enega dela salicilne kisline in petih delov špirta. Plesen bo takoj izginila in se na očiščenih zidovih ne bo več tako kmalu pojavila.

KAREL ČAPEK:

Človek in psi

Povsod po svetu prevladuje prepričanje, da ima mačka ženski značaj, medtem ko je pasja natura bližja moški. Velika večina mačk, s katerimi imamo opravka, je namreč ženskega spola, medtem ko so pri psih v večini moški. Maček je le redkokdaj obdarjen z moškimi značilnostmi. Sicer sem pa opazil podobne lastnosti tudi pri večini svojih prijateljev.

Če je res, kar se že od nekdaj trdi, namreč da je mačka skoz in skoz izumetničeno bitje, pa po drugi strani tudi maček le redkokdaj zaostaja za pravim pravcatim moškim.

Le kam sem zašel, saj sem se vendar namenil govoriti o psih. Pri njih ceni človek predvsem pasmo ali pa se vsaj pretvarja, da se na to razume.

„Poglejte ga, kako pravilne šape ima,“ bo rekel tak poznavalec, „medtem ko so njegova ušesa čisto nemo-goča.“

„Ah, kaj ušesa!“ bo dejal drugi. „Prav ušesa ima perfektna. Samo poglejte njegov desni uhelj, kako lepo je oblikovan. Lepšega še nisem videl.“

Odnos moškega do psa ima predvsem kinološki karakter, kar je verjetno atavističen pojav, podedovan po naših pradavnih prednikih lovcih.

Zenska pa ceni pri psu predvsem lastnost, da se rad dobrika.

„Sultan me tako obožuje!“ vzhičeno zatrjuje ter se pri tem niti ne zaveda, da ga pretirano ljubkuje in s tem kvari. Postaja nestanovitven občutljiv in neobogljiv, kot so pač vsa razvajena bitja.

Naj mi samo kdo reče, da je ženska zmožna vzgajati psa! Nimajo niti pojma o filozofskem sistemu, ki je za vzgojo psa potreben.

Psa predvsem cenimo zaradi njegove visoko razvite inteligence.

„Edino ne govori!“ se včasih pohvalimo, pri tem pa pozabljamo, da imajo tudi psi svojo govorico, pasjo seveda.

Nisem samo enkrat slišal psa, ki je različno mrmral:

„Ah, te preklete bolhe!“ Včasih tudi sikne: „Pojdi k hudiču!“ ali kaj podobnega. Da, psi tudi kolnejo.

Včasih premišljuje: če bi znali psi govoriti po človeško, bi bila ta govorica najbrž dokaj osorna. Verjetno bi dajal prednost vulgarnim in nedostojnim izrazom, ki bi se jih naučil od

ljudi na cesti. Govoreči psi bi bili v družbi naravnost neznosni, ker imajo preprost in odkrit značaj. So sicer dobrodušni, niso pa gentlemani.

Kadar govorimo psu, strmi v nas, kot da nas resnično razume. Celo čeljusti mu včasih drhte od same pozornosti.

Ko sem nekoč v gozdu nabiral gobe, sem zašel. Po dolgem tavanju sem le naletel na stezo, ki me je pripeljala do manjše osamljene pristave na robu gozda. Približal sem se poslopju, kar se pred menoj pojavi bernardinec, gromozanska mrha, malone večja od mene.

Grozeče mi je kazal zobe in začel lajati. V eni roki sem držal velikega jurčka, v drugi pa kup lisičk in sem bil tak brez vsake obrambe.

Potem sem psa nagovoril in mu lepo razložil, kdo sem, odkod sem in kako sem prišel tja. Pes pa je kar naprej lajal vame, skratka psoval me je, ne da bi pri tem izbiral besede.

Potem sem se spomnil, da morda ne zna češko, pa sem mu skušal dopovedati v nekaterih drugih jezikih. Priznati moram, da že zlepa nisem s kom tako lepo govoril, kot sem s tistim bernardincem. Ponudil sem mu mir. Bil sem poln dobrih namenov in sem se skliceval na zdrav razum. Ko sem se že dodobra nagovoril, sem opazil, da naju opazujejo stanovalci s posestva. Brž ko jih je pes zagledal, se je umiril.

To je bil moj največji govorniški uspeh v življenju.

So ljudje, ki so užaljeni, če jih oblaja pes. Mahajo proti njemu s palico ali pa mu grozijo s kamnom. Le malo je takih, ki ohranijo prisotnost duha, pa čeprav jih napade tudi čisto majhno ščene.

Menim, da se za človeka veliko bolj spodobi, da se tudi z najnavadnejšim pasjim štirinožcem poskuša mirno pogovoriti. Moč besede in razuma delujeta tako prepričevalno, da končno tudi tak pasji kosmatinec spozna, da ne more človeka prelajati.

Če pa bi psi znali govoriti po človeško, bi se z njimi prav tako težko sporazumeli, kot se ljudje med seboj!

DR. FRAN BRUMEN:

Bolezni jeter

Sledeči sestavek je namenjen najvažnejšemu organu človeškega telesa. Jetera ležijo v zgornjem delu desne polovice trebušne votline in segajo navzgor nekako do višine četrtega rebra, navzdol do spodnjega rebernega loka, na levo stran pa nekaj čez sredino. Konsistenca odgovarja približno trdoti sveže slanine. Jetera so sestavljena 80 % iz parenhimatoznih, specifičnih jetrnih celic. Radi take sestave in malo vezivnega tkiva so krhka in tudi že po topih udarcih ranljiva. Po svoji funkciji so glavna biokemična tovarna za ustvarjanje nekaterih snovi. Vse beljakovinske komponente, ki so sestavina sokrvice (razen gamaglobulinske) lahko ustvarjajo jetrne celice. Jetera vršijo zelo važno razstrupljevalno funkcijo škodljivih snovi, ki pridejo v telo. Notranja presnova ogljikovih vodikov je med najvažnejšimi njihovimi nalogami. Jetera so nadalje tudi važno skladišče za glikogen (posebna oblika ogljikovih vodikov, raznih sladkorjev in škroba) maščobe in vitamine. Poleg tega pa imajo jetera še važno neke vrste fizikalno mehanično funkcijo. So velik rezervoar za kri, ki pri trenutnem opešanju srca prestreže tisti del krvi, katerega srce ne zmore potisniti na pravo mesto in tako prepreči akutno nastajanje pljučnega edema – otekanja v pljučih. Jetera delujejo tudi kot filter, ki je vgrajen med obsežno površje velikih dovodnic iz prebavnega trakta.

To so samo nekatere naloge jeter. Poznamo jih še mnogo več in subtilnejših. Napisal sem nekoliko več o funkcijah jeter zato, da bi tako podprl higiensko dietična navodila, ki bodo sledila na koncu sestave. Še najbolj vroča pa je želja odpreti oči tistim nesrečnikom, ki preveč posegajo po alkoholu in z njim ugonablajo svoja jetera ter uničujejo srečo v svoji družini.

Zanimivejša obolenja jeter bodo razdeljena v več poglavij.

Nalezljiva ali kužna zlatenica (virusni ali epidemični hepatitis, akutno vnetje jeter). Bolezen povzroča specifični virus. (Virusi so dosedaj najmanjše znane oblike bolezenskih kalij). Verjetno obstajata dve vrsti tega virusa A in B. Prvi povzroča kužno zlatenico, drugi pa takoimenovano

serumsko (sokrvično) zlatenico. Praktično najpomembnejša lastnost tega virusa je, da ga je mogoče s segrevanjem prek 100 stopinj uničiti. To dejstvo je zelo važno za RAZKUŽEVANJE PITNE VODE. Virus A se nahaja v blatu, seču, krvi in slini okuženega človeka in torej tudi v grezničnih vsebinah. Prenašanje te bolezni od človeka na človeka nastopa po okuženih snoveh, ki jih človek zavžije (voda, različna presna, neprekuhana hrana, predvsem sadje in zelenjava), ali pa virus kako drugače zanesemo v usta (z nečistimi rokami, ali drugimi predmeti).

Inkubacijska doba (čas, ki poteče od vstopa bolezenske kali v telo, pa do izbruha bolezni) traja navadno 2–9 dni, redkeje se zavleče dalje, tja do 42 dni. Predikterična doba torej traja nekako 2–5 tednov, nakar nastopi v večini primerov tudi na zunaj vidna zlatenica (ikterus). **NAJBOLJ KUŽNO JE BLATO BOLNIKA V PREDZLATENIČNI DOBI, KAR JE POSEBNO VAŽNO ZA PRENAŠANJE IN RAZŠIRJANJE TE BOLEZNI.** Nadaljevanje prihodnjic

VEČ VITAMINSKE HRANE

Na prehodu iz zime v pomlad je človeško telo najmanj odporno proti utrujenosti, lažjim in celo težjim obolenjem, ker je – kot pravimo – porabilo zimske rezerve. Zato je treba prav zdaj izkoristiti vse razpoložljive izvore vitaminov.

Med trenutno dosegljivimi vrstami zelenjave je špinata najbogatejša z vitaminom C; prekaša jo samo zelen peteršilj, po vsebnosti karotina (ki se v človeškem organizmu presnavlja v vitamin A) pa poleg tega še korenček. Nadalje se odlikuje po visoki vsebnosti vitaminov B1, B2 in B6. Tudi glede na vsebnost rudninskih snovi jo prekaša le zelen peteršilj.

Pri nas tudi premalo cenimo gomoljasto zeleno kot solato. Odlikuje jo visoka vsebnost plodnostnega vitamina E, ki je enaka kot pri korenčku; tudi vsebnosti vitaminov B ne gre podcenjevati, čeprav je manjša kot pri špinatu. Glede vsebnosti rudninskih snovi je med vrstami zelenjave na tretjem mestu, poleg tega pa je edina sedaj dosegljiva zelenjava, ki vsebuje jod.

TV spored

NEDELJA, 26. marec

9.15 Glasbena oddaja; 9.35 Prvo svetovno prvenstvo v smučarskih poletih; 12.30 Otroška matineja; 13.20 Šola smučanja; 13.25 Mestece Peyton; 14.15 TV kašpot; 16.30 Košarka Partizan; Jugoplastika; 18.00 Šest žena Henrika VIII.; 19.30 Risanka; 19.45 Cik-cak; 20.00 TV dnevnik; 20.25 3–2–1; 20.30 Vaščani Luga; 21.20 Zabavno glasbena oddaja; 21.35 Prvo svetovno prvenstvo v smučarskih poletih; 22.35 Poročila.

PONEDELJEK, 27. marec

9.05 Odprta univerza; 9.35 TV v šoli; 10.30 Nemščina; 10.45 Angleščina; 11.00 Osnove splošne izobrazbe; 14.45 TV v šoli; 15.40 Nemščina; 15.55 Angleščina; 16.10 Francoščina; 16.45 Madžarski TV pregled; 17.45 O. Wilde: Srečni princ; 18.15 Obzornik; 18.30 V avtobusu; 18.55 Mozaik; 19.00 Mladi za mlade; 19.45 Kratek film; 19.50 Cik-cak; 20.00 TV dnevnik; 20.25 3–2–1; 20.35 V ogledalu časa; 21.45 Diagonale; 22.35 Poročila.

TOREK, 28. marec

9.35 TV v šoli; 10.40 Ruščina; 11.00 Osnove splošne izobrazbe; 14.45 TV v šoli; 15.50 Ruščina;

16.10 Angleščina; 16.45 Madžarski TV pregled; 17.45 F. Bevk: Pestrna; 18.00 Risanka; 18.15 Obzornik; 18.30 Nepozabne melodije; 19.00 Mozaik; 19.05 Revolucija računalnikov; 19.30 Mikroekonomika; 19.50 Cik-cak; 20.00 TV dnevnik; 20.25 3–2–1; 20.35 Zadeva Paradine; 22.25 Poročila; 22.30 Hokey Jugoslavija: Francija.

SREDA, 29. marec

8.20 TV v šoli; 16.45 Madžarski tv pregled; 17.35 Don Kihot; 18.00 Obzornik; 18.15 Košarka Jugoplastika: Crvena zvezda; 19.50 Cik-cak; 20.00 TV dnevnik; 20.25 3–2–1; 20.35 TV konferenca; 21.35 Nogomet Mađarska: ZRN; 23.05 Poročila.

ČETRTEK, 30. marec

9.35 TV v šoli; 10.30 Nemščina; 10.45 Angleščina; 11.00 Francoščina; 14.45 TV v šoli; 15.40 Nemščina; 15.55 Angleščina; 16.10 Bukarešta: svetovno prvenstvo v hokeju; 18.30 Obzornik; 18.35 Čarni svet živali; 18.55 Mozaik; 19.00 L. Bernstein predstavlja; 19.50 Cik-cak; 20.00 TV dnevnik; 20.25 3–2–1; 20.35 Četrkovi razgledi; 21.35 G. Boccaccio: O neapeljskem rubinu; 22.15 Jazz na ekranu; 22.45 Poročila.

PETEK, 31. marec

9.30 TV v šoli; 11.00 Angleščina; 14.45 TV v šoli; 16.10 Osnove splošne izobrazbe; 16.45 Madžarski TV pregled; 17.35 Tat; 18.15 Obzornik; 18.30 Rezerviran čas; 18.45 Gospodinski pripomočki; 18.55 Ekonomska terminologija; 19.00 Mestece Peyton; 19.50 Cik-cak; 20.00 TV dnevnik; 20.25 3–2–1; 20.30 Kviz 72; 21.40 Italija, kakor je ne poznamo; 23.15 Poročila.

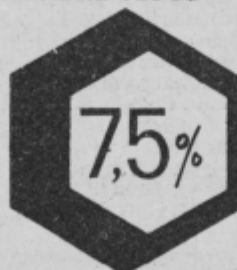
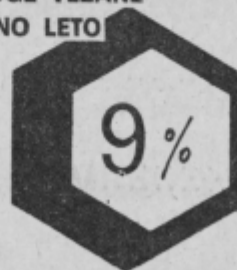
SOBOTA, 1. april

9.35 TV v šoli; 15.10 Veslaška regata; 15.30 Bukarešta: svetovno prvenstvo v hokeju; 16.30 Košarka Jugoplastika: Beograd; 18.00 Obzornik; 18.15 Zlata sirena; 19.15 Humoristična oddaja; 19.45 Kratek film; 19.50 Cik-cak; 20.00 TV dnevnik; 20.25 3–2–1; 20.35 Glasbena križanka; 21.35 Na poti k zvezdam; 22.00 Tekmeča; 22.50 TV kašpot; 23.10 Poročila.

Binček presunljivo dviguje roko. „Kaj pa je?“ ga vpraša učiteljica. „Moral bi iti ven.“ „To boš opravil v odmoru, sedaj pa raje poslušaj.“ Čez nekaj časa se oglasi Borči. „Ali smem odpreti okno, prosim?“ „Smeš.“ Borči odpira okno in reče: „Binčeta bi pa prej verjetno le lahko spustil ven.“

OD 1. 12. 1971
OBRESTUJEMO VAŠE
DINARSKÉ
IN DEVIZNE
PRIHRANKE

ZA NAVADNE VLOGE

ZA VLOGE VEZANE
NAD ENO LETOZA VLOGE VEZANE
NAD DVE LETI

VLGATELJI VEZANIH VLOG SO VKLJUČENI
V POMLADANSKO NAGRADNO ŽREBANJE

KREDITNA BANKA MARIBOR

KREDITNA BANKA PTUJ

REZERVIRAN ZA LUJZKA

Dober dan, no bote lepo pozdrolen!

No ja, zaj pa smo se te le fčkali prove pomlodi. Jas toto spremembo najbolj čutin v ten, saj mi je Mica prvi spomladanski den diktirala no zapovedala, da si morem duge unterhoze doj sleči no se kak kača preleviti v mini gate. Ja, ja, maksí modo de zaj po tak sunce pofrdamalo. Jas sen se to ovi den na Ptuj voza pa sen že vida, kak si mlode dikline gor prek krez kolena bedrice sunčijo no kožejo, kak jin popki cvetejo. Drogi broci, pa je vsloh vete, gdo je ženska v najlepšen cveti? Ha, ha, žmetna uganka. Jelte? Naj van jas pomogan: „Ženska nikol ne cvete, saj ma skos popek. Glih tak je seveda tudi z moškimi s toto razliko, da moški te cvetemo, gdo mamó na riti hlače raztrgane...“ Smejte se malo. Nafsezodjo pa je to je stori štos, ki sen ga jas malo v novi zařikani gvant preobleka...

To pred por dnevi sen doba pismo iz Dojčlanda. Napisa mi ga je Lujzek, đuma iz Holoz, ki pa je s trebuhom za kruhom v Hildesheni. Poglednite, kaj mi je napisal:

Spořtovani Lojzek!

Gnes se ti tudi jas malo oglořan in fse Lujzke, posebno pa se tebe lepo pozdrolvan. Najpret bi te rad pita, ge boř si letoř (vejkonočna) jajca poforta. Ce mař kokřno dobro punkto, mi piři, da se je še jas posluřni...

Zdaj pa ti naj še poven, kakřno pismo je to pred por dnevi en moj kolega doba od svoje žene:

„Drogi no lubi moř!

Koruza ga je, krompira ga nega, no mi zato takoj gnare poři. Za vejko soć te ne treba domu, saj mi to mlodi sosid priđno pomaga pri virstvi no fseh drugih zadevah...“

Kaj proviř, Lujs, na toto pismo? Jas bi pje takoj kufer spoka no odiřa domu, da bi se na lostne oči prepriča, kak mi ta mlodi sosid z mojo ta bořjo polovico no z gruntom vrti...

Zaj pa bi te rad še neke druga pita. Loni so nan tan gor od Borla enih por kilometrov ceste ansfaltirali, dale naprej pa so točkini bregi no grabe, ke si toleno odjeř, če na breg masirař. Veř, jas sen si misla afto kupiti pa se mi sploh ne sploća, saj bi ga te moga v grabi razmontirati no po řtiklih v halořken koři na breg nositi. Zato pa sen rajši kar pri pečikli osta. Na breg ga na rami nesen, v grabo pa son leti...

Veř kaj Lujs, vidin, ke si ti joko đelavni človek no te lepo prořin, če se me usmiři no mi duma moje gorice gor skopleř. Pločan dobro, v markah seveda, v jesen pa še te na en flařkon vina povobin.

Drogi Lujzek, fse Haložane, broce Tednika, najbolj pa seveda tebe lepo pozdrolvan no ti řelin, da bi še nan đugo v Tedniki tokřne no podobne řtose iz našega pregreřnega řivljeja opiřova.

Tvoj zvesti Lujzek

Zdravo Lujzek!

Resen sen se joko razvesela tvojega pisma. Veř jas sen Prlek pa sen joko veselí, če se v mojem rezerviranen koti kokřni sotrpín iz Holoz pojovi. Saj veř, da smo si Prleki no Haložani se od negi negda v řlohti po fseh mantrnijah, ki jih ne plečah prenosamo. Lujzek, nič mi nesi opisa, kak kaj řivis tan daleč v tujini. Saj ven, ke neje luřtno pa človek pać more potrpeti. Zanimle me tudi, kokřne naćte moř no kon boř vlořa zaslućek. Vidin, ke še nesi pozoba svoje đomoće řprohe. Tak je praf. Naj te naj ne bo sron pred „dojčřderberí“ po halořken gućati. Zastopli te seveda nedo čista nič, ti pa boř le pokoza, da keš na materin jezik pozoba, tak ke je to řol že precik naših ljudi kramotno naredilo. Veř, najbolj me

boli, če pride kokřni „inozemec“ v domaće gostilno te pa reče kelnarci: „Libe frojlin eine pír bitte...“ Namesto, da bi reka: „Dober dan Marrića, daj mi en glaćek piva...“

Tejko te naj bo za gnes. Lujzek, še enkrat te lepo pozdrolvan no seveda fse naše lidi, ki řivijo v tujini.

Vař Lujzek

KDOR DELA, NAJ TUDI KRITIZIRA

(Nadaljevanje s 4. strani)

vsako leto 11. aprila. Ta dan je postal resnićen praznićen dan za vse prebivalce krajevne skupnosti. Tudi kmetje, ki imajo v spomladanskih dneih veliko dela, si za te svečanosti vzamejo čas.

Republiřki poslanec organizacijsko političnega zbora Franc Borko je prisotnim spregovoril o skupščinskem sistemu in poslanskem delu. Obřirneja pa je razložil tudi pomen sprejema zakona o pokojninskem zavarovanju kmetov.

Ob koncu so izvolili še nov 15-članski upravni in 5-članski nadzorni odbor ter odbora sekcije za kmetijstvo in družbeno aktivnost žensk.

ZBORI VOLILCEV V BISTRIŠKI OBČINI

(Nadaljevanje s 3. strani)

stev iz prispevka za uporabo mestnega zemljiřca.

Vse krajevne skupnosti bodo sprejele tudi programe dela, kjer bodo upořtevani tudi predlogi občanov na zborih.

Predvidevajo, da bodo zbori volivcev končani do 26. 3. 72. V tem času bo v vsej občini 40 zborov volivcev.

V. H.

KOLIKO BELJAKOVIN VSEBUJE MLEKO?

Znanstveniki zadnje čase mleko ne raziskujejo le na odstotek masti in na činitelje, ki tega većajo ali manjšajo, marveć tudi na vplive, od katerih je odvisen odstotek beljakovin v mleku.

Tozadevni poskusi v Nemčiji so privedli do ugotovitve, da je odstotek beljakovin v mleku v precejřni meri odvisen od pasme. Tako so ugotovili, da ima mleko od pasme Jersey v povprečju 4,1 odstotka beljakovin, mleko od pingavk pa 3,6 odstotka.

Radijski program

NEDELJA, 26. MARCA — 6.00–8.00 dobro jutro, vmes ob 6.05 Poročila; 6.30 EP; 6.50 Za vas; 7.00 Poročila; 7.20 EP; 7.30 Za kmetovalce; 7.50 EP; 8.00 Poročila; Radijski in TV spored; 8.05 Veseli tobogan; 9.00 Poročila; 9.05 Iz naših krajev; 9.55 EP; 10.00 Poročila; 10.05–13.30 Športna oddaja; vmes ob 11.00 Poročila; 12.00 Poročila; 13.00 Poročila; 13.30 Poslušalci čestitajo; 15.00 Poročila; 15.05 Športno popoldne; 17.00 Poročila; 17.05 Iz opernega sveta; 17.30 Radijska igra; 18.30 Lahka glasba; 19.00 Lahko noć, otroci; 19.10 Obvestila; 19.15 Glasbene razglednice; 19.30 Radijski dnevnik; 20.00 V nedeljo zvečer; 22.00 Poročila; 22.20 Godala; 23.00 Poročila; 23.05 Literarni noćturno; 23.15 Jazz; 24.00 Poročila.

VSAKO JUTRO, RAZEN V NEDELJO, JE NASLEDNJI SPORED: 4.30–8.00 dobro jutro, vmes ob 5.00 Poročila; 5.30 Za vas; 5.45 EP; 6.00 Jutranja kronika; 6.30 EP; 6.50 (ob ponedeljkih, sredah in petkih) Rekreacija; (ob torkih, četrtkih in sobotah) Na danařnji dan; 7.00 Poročila; Dobro jutro, otroci, 7.15 EP; 7.25 Radijski in TV spored; 7.45 EP; 8.00 Poročila.

PONEDELJEK, 27. MARCA — 14.00 Poročila; 14.10 Zbori ruskih skladateljev; 14.30 Poslušalci čestitajo; 14.55 EP; 15.00 Dogodki in odmevi; 15.30 Glasbeni intermezzo; 15.40 Dela Johanna Straussa; 16.00

Mleko simodolk ima 3,5 odstotka beljakovin, mleko sivorjavk 3,4 odstotka, mleko črnopisanega nižinskega goveda pa le 3,2 odstotka.

Glavni vpliv na odstotek beljakovin v mleku ima vendar krma. Pri tem je zanimivo, da po nemřkih ugotovitvah na beljakovinah bogata krma ne vpliva na odst. beljakovin v mleku tako, kot na škrobnih vrednostih bogata krma, ki odstotek beljakovin v mleku vidno poveća. S krmo, ki je bogata na beljakovinah na poviřanje odstotka beljakovin v mleku ni mogoće bistvenejše vplivati.

Na odstotek beljakovin v mleku vpliva tudi temperatura, v kateri řivali řivijo. Pozimi je odstotek beljakovin v mleku većji, kot je v poletni vroćini. Odstotek beljakovin v mleku je tudi većji ob koncu laktacije. Novo molzne krave dajejo manj beljakovin v mleku od krav, ki so pred osuřitvijo.

Po tem pogledu so lastnosti in okoliřćine, ki vplivajo na odstotek beljakovin v mleku, podoben tistim, ki vplivajo na odstotek masti v njem. Selekcija krav v smeri zviřanega odstotka beljakovin v mleku bi imela tudi zviřanje odstotka masti za posledico. Tako je torej zahteva po ceni mleka na podlagi odstotka beljakovin v njem slej ko prej problematična.

Vrtiljak; 16.40 Orkester Silverstrings; 17.00 Poročila; 17.10 Glasbeno popoldne; 18.00 Poročila; 18.15 Lepe melodije; 18.35 Interna; 19.00 Lahko noć, otroci; 19.10 Obvestila; 19.15 Viři fantje; 19.25 EP; 19.30 Radijski dnevnik; 20.00 Operni koncert; 22.00 Poročila; 22.15 Jazz; 23.00 Poročila; 23.05 Literarni noćturno; 23.15 Plesna glasba; 24.00 Poročila.

TOREK, 28. MARCA — 14.00 Poročila; 14.10 Glasba mladih; 14.30 Ansambel Atija Sossa; 14.40 Na poti s kitaro; 14.55 EP; 15.00 Dogodki in odmevi; 15.30 Glasbeni intermezzo; 15.40 Recital Alenke in Igorja Dekleve; 16.00 Vrtiljak; 16.40 Orkester Ray Anthony; 17.00 Poročila; 17.10 Popoldanski koncert; 18.00 Poročila; 18.15 V torek nasvidenje; 18.45 Narava in človek; 19.00 Lahko noć, otroci; 19.10 Obvestila; 19.15 Ansambel Maksa Kumra; 19.25 EP; 19.30 Radijski dnevnik; 20.00 Prodajalna melodij; 20.30 Radijska igra; 21.30 Lahka glasba; 22.00 Poročila; 22.15 Romunska glasba; 23.00 Poročila; 23.05 Literarni noćturno; 23.15 Melodije; 24.0 Poročila.

SREDA, 29. MARCA — 14.00 Poročila; 14.10 Zamejski zbori pojo; 14.30 Poslušalci čestitajo; 14.55 EP; 15.00 Dogodki in odmevi; 15.30 Glasbeni intermezzo; 15.40 Ipavec-Cipci; Mozićek; 16.0 Vrtiljak; 16.40 Orkester William Gardner; 17.00 Poročila; 17.10 Jezikovni pogovori; 17.25 Glasbena galerija; 18.00 Poročila; 18.15 Slovenske popevke; 18.30 Razgovor; 19.00 Lahko noć, otroci; 19.10 Obvestila; 19.15 Glasbene razglednice; 19.30 Radijski dnevnik; 20.00 Simfonični orkester; v odmoru Glasbena kronika; 22.00 Poročila; 22.15 Jazz; 23.00 Poročila; 23.05 Literarni noćturno; 23.15 Zabavna glasba; 24.00 Poročila.

ČETRTEK, 30. MARCA — Poročila; 14.10 Pešem mladih; 14.30 Ansambel Silva Stingla; 14.40 Enajsta soła; 14.55 EP; 15.00 Dogodki in odmevi; 15.30 Glasbeni intermezzo; 15.40 Virtuozna glasba; 16.00 Vrtiljak; 16.40 Orkester EDDie Barclay; 17.00 Poročila; 17.10 Po željah poslušalcev; 18.00 Poročila; 18.15 Klavir v ritmu; 18.30 Iz kasetne produkcije; 18.45 Kulturna kronika; 19.00 Lahko noć, otroci; 19.10 Obvestila; 19.15 Ansambel Jožeta Privřka; 19.25 EP; 19.30 Radijski dnevnik; 20.00 Domaće pesmi; 21.00 Literarni većer; 21.40 Glasbeni noćturno; 22.00 Poročila; 22.15 Sodobna glasba; 23.00 Poročila; 23.05 Literarni noćturno; 23.15 Jazz; 23.40 Popevke; 24.00 Poročila.

PETEK, 31. MARCA — 14.00 Poročila; 14.10 Kaj pripoveduje glasba; 14.30 Poslušalci čestitajo; 14.55 EP; 15.00 Dogodki in odmevi; 15.30 Napotki za turiste; 15.35 Glasbeni intermezzo; 15.40 Lahka glasba; 16.00 Vrtiljak; 16.40 Orkester Werner Mueller; 17.00 Poročila; 17.10 Človek in zdravje; 17.20 Operni koncert; 18.00 Poročila; 18.15 Signali; 18.50 Ogledalo časa; 19.00 Lahko noć, otroci; 19.10 Obvestila; 19.15 Ansambel Ludvika Lesjaka; 19.25 EP; 19.30 Radijski dnevnik; 20.00 Slovenski skladatelji; 20.30 Top-pops; 21.15 Oddaja o pomorsćakih; 22.00 Poročila; 22.15 Iz logov domaćih; 23.00 Poročila; 23.05 Literarni noćturno; 23.15 Jazz; 24.00 Poročila.

SOBOTA, 1. APRILA — 14.00 Poročila; 14.10 Sobotno popoldne; 14.55 EP; 15.0 Dogodki in odmevi; 15.30 Glasbeni intermezzo; 15.40 Pojo operni pevci; 16.00 Vrtiljak; 16.40 Kitara v ritmu; 16.45 S knjižnega trga; 17.00 Poročila; 17.10 Gremo v kino; 17.50 Ansambel Mojmir Sepeta; 18.00 Poročila; 18.15 Operete; 18.50 Pogovor s poslušalci; 19.00 Lahko noć, otroci; 19.10 Obvestila; 19.15 Ansambel Borisa Kovaćića; 19.25 EP; 19.30 Radijski dnevnik; 20.00 Spoznavajmo svet in domovino; 21.00 Melodije; 22.00 Poročila; 22.15 Oddaja za izseljence; 23.00 Poročila; 23.05–01.00 V novi teden, vmes ob 24.00 Poročila; 01.00 Poročila.

MESOKOMBINAT »PERUTNINA«, PTUJ

razglaša
prsto delovno mesto

PRODAJALCA z nepopolnim delovnim časom — 5 ur na dan.

Pogoj: Fvalificirani trgovec z 1-letno prakso.

Prijave je poslati v roku 8 dni od dneva objave.

Pri »veselih Jazbecih«

DUŠAN ŠIMONČIČ: Reztegujem meh, sicer pa sem vajenec kovinske stroke. Ker bi rad ostal zvest očetovim željam, sem se vpisal v glasbeno šolo in si skušam pridobiti osnove glasbene teorije. V prostem času vadim harmoniko, sicer pa se moram pripravljati na zaključne izpite.

Danes bi zapisali nekaj o slovenjgorskih fantih, veselih muzikantih. Poiskali smo jih v soteski, ki je stlačena med svetinškim pobočjem in gomilskim klancem. Ob vznožju utrujene ceste je zleknjena lepo urejena Šimončičeva domačija; po domače ji pravijo pri Jazbečevih. Človeku se zdi, kot da bi zaradi svoje bogate glasbene preteklosti bila nekam zamaknjena v svojo preteklost. Vprašanja so iz fantov izvrtala mnoge misli.

STANKO MURKO: igram klarinet. Izučil sem se v kovinarski stroki. Zaposlen sem v TAP v Ptuj. Obiskujem srednjo glasbeno šolo. Ansamblu aranžiram posamezne skladbe, tu in tam pa me prime, da bi kakšno svojo zvil na notni papir. Moja želja je dobiti v TAP ustrezno delovno mesto.

Vaša hiša ima bogato glasbeno tradicijo. Lahko kaj zaupate našim bravcem o glasbeni dejavnosti v preteklosti?

Otmar Simonič: Z godbo so se začeli ukvarjati predniki okoli leta 1871; to je bil dedek Martin Simonič, kolar po poklicu. Dvajset let je sodeloval v vojaški godbi, kjer je igral krilovko. Pozneje je ustanovil prvo slovenjgorsko godbo na pihala. Po prvi svetovni vojni pa je poiskal v Slovenskih goricah nekaj idealistov in tako so vse do leta 1936 pihali v svoja

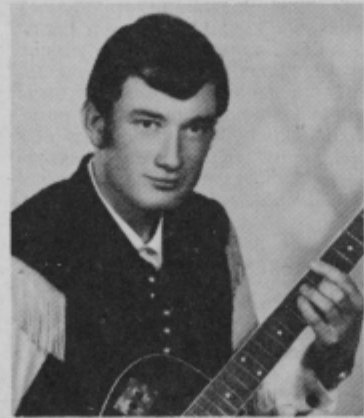
glasbila, da je odmevalo čez hrib in dol. Toda Martin se je utrudil in godbo je prevzel sin Franc. Vendar mu godbe ni uspelo obdržati, zato se je priključil Bračičevi godbi v Rogoznici. Po drugi svetovni vojni pa se je z vso vnemo lotil ustanavljanja ansambla, ki bi preganjal ljudem skrbi in težave. V tem mu je pomagal sin Otmar vse do leta 1952, ko se je oče Franc poslovil od svojih sogodbenikov. Otmar je vodil ansambel nekaj časa, vendar je pomanjkanje idealizma in časa vplivalo na njegov razpad. Sedaj je na vrsti, pravi oče Otmar, sin Dušan. Sedanja generacija ima neprijetno boljše pogoje kot so bili včasih, saj se lahko vsi izpopolnjujejo v glasbeni šoli.

STONE MURKO: piham v B trobento. Izučil sem se za kovinarja. Delam v TAP, kjer je zelo živahno. V prostem času vadim prstne prostnosti, sicer pa sem vedno na voljo kakšnemu brhkemu dekletu.

Po vsem tem bi lahko rekli, da prehaja plemenito poslanstvo iz roda v rod. In kakšni so trenutni problemi?

Osnovni problem je pomanjkanje idealizma, časa. Težave so z glasbenim materialom. Predvsem bi morali imeti svoje skladbe in biti čim bolj izvirni. Tudi s finančnimi težavami se čisto

FRANC MURKO: moje nohte utrugujem na strunah električne kitare. Sem zidarski pomočnik, vendar se s svojim brenkalom dobro razumem. Vsekakor bolj kot s tisto punčaro, ki samo na eno struno rezgeta.

OTMAR SIMONIČ: jaz sem pravzaprav iniciator ansambla. Z napotki prispevam, seveda v okviru mojih glasbenih sposobnosti. Vedno se znova zatekam k svoji pozavni. Stara je že, treba se bo posloviti od nje.

srečujemo, saj je glasbena dejavnost neverjetno draga stvar.

Kaj menite o svojem novonastajajočem ansamblu?

Od našega kvinteta si veliko obetam, saj so možnosti, kot sem prej omenil večje in bo delo prej ali slej rodilo sadove. V naši klapi igrajo moji trije nečaki, sin in jaz. Mlajši so marsikdaj nestrpni, če ta ali ona skladbica hitro ni osvojena; jaz se počasi prilagam njihovim potrebam.

Ker smo že pri skladbah, go-tovo imate kakšno svojo?

Imamo le dve svoji skladbi: Pri Mariniču (polka) in Pod Ojstrovcem (valček).

In vaši dosegani nastopi?

Naš prvi nastop je bil na oddaji: Pokaži, kaj znaš! To je bilo leta 1964 in moji fantje so se vsi takrat vpisali v glasbeno šolo. Obiskovali so istočasno še osnovno šolo, pri čemer smo marsikdaj čutili posledice. Naš ansambel je sodeloval ob raznih kulturnih prireditvah. Svoj delež smo tudi prispevali k oddaji „V znanju je moč“, ki jo je organiziral radio Ptuj.

Kaj bi bilo po vašem mnenju potrebno storiti v korist kvalitete?

Predvsem bi se morali tehnično izpopolniti, to se pravi kupiti bi morali nove instrumente. Moja pozavna se že pripravlja za muzej, kajti brez ustreznega baritona ali vsaj tube res ni barvitost posameznih akordov takšna, kot bi morala biti. Potrebni bi bili dobri aranžmani, ki so prepleteni z ustreznimi figurami in estetskimi motivi.

In vaše želje?

Dobiti solidnega pevca oziroma pevko. Nameravamo prirediti nekaj gostovanj; radi pa bi tudi prej ali slej posneli kakšno skladbo.

Ivan Markež

Horoskop

OVEN: Ljubek obisk predružači nedeljo. Znanka ima zaradi vas dosti dela. Trenutno jih ljubite več, a vam ne škodi. Znanec vam koristi.

BIK: Med sitnimi ljudmi boste doživeli doslej največji uspeh. Popihali jo boste iz družbe, ker ste eni osebi preveč simpatični. Potovanje.

DVOJČKA: V nedeljo boste potolžili želodec, srce in radovednost. Precej denarja bo potrebno za privatno veselje. Napredovali boste kot izvedenec.

RAK: Znanec poišče zvezo, ki takoj užge. Rajske so boste počutili v lokalu, kjer bo slučajno simpatična oseba. Pripravite se za preizkus.

LEV: Sukali se boste v prijetni družbi nasprotnega spola, kjer vas bo zabaval znanec. Redko veselje pride v terek popoldne. Sorodnici boste nekaj popravili.

DEVICA: Vaše misli bodo na dveh koncih. V nedeljo se prikaže obisk, ki je toliko potreben, kot je smešen. V eni uri se boste odločili za odhod.

TEHTNICA: Svojo ljubezen boste zavarovali pred jeziki. Menili se boste o prijetni prihodnosti in pri tem malo pili. Urili boste telo, ker se nočete rediti.

SKORPIJON: Pričakovana oseba pride. Nekaj denarja boste izdali za luksus. V službi ali pri dolžnosti bo šlo gladko šele po torku. Darilo bo steklenica.

STRELEC: Več boste od doma, bolj boste prebrisani in zviti. Novica, ki pride od zahoda, vas opozori na dvoje. Lepa oseba zahteva vašo odločitev.

KOZOROG: Praktičnost vas prisili, da skrajšate tratenje časa. Poiskali boste bivšega prijatelja, ki vam bo vrnil zaupanje vase. Črnolasa oseba vas razburja.

VODNAR: Pred živo skušnjava se boste skrili. V soboto bo doma oboje. Zmerno krokanje v nedeljo, v ponedeljek vas razveseli dobra novica.

RIBI: Pri luči boste prisegli ljubezen. Zaradi malenkosti boste v soboto hipoma boljše volje. Takoj, ko izpolnite naročilo, pride še večje, donosnejše.

SLABE ZAVORE

V Ormožu se je na cesti I. reda v Novakovi ulici pripetila prometna nesreča zaradi slabih zavor na avtomobilu.

Voznik Mirko Notersberger iz Cvetkovec, skladiščni delavec pri Petoviji Ptuj, je vozil gasilski avtomobil podgorškega gasilskega društva iz Ptujja proti Ormožu. Z njim so bili v avtomobilu še trije sopotniki. Ko je peljal po klancu Novakove ulice, je pri zaviranju začelo vozilo zanašati. Po nekaj metrih drsenja se je avtomobil prekucnil v obcestni jarek ter končno obstal na travniku.

Vsi potniki so dobili lažje telesne poškodbe. Jožeta Petka so prepeljali v ptujsko bolnišnico.

Pri pregledu vozila so ugotovili, da nekaj ni bilo v redu z zavorami. Voznik je bil trezen.

Učiteljica: „Mihec, barometer je padel. Kaj lahko sklepamo iz tega?“

Mihec: „Iz tega lahko sklepamo, da žebelj, na katerem je barometer visel, ni bil dobro zabit.“

Mirko vpraša prijatelja, ki se ločuje „Kaj je po tvojem najpogostnejši razlog za ločitev?“ — „Ce me ž vprašaš, po mojem je najpogostnejši razlog za ločitev to, da si oženjen.“